Budapesti Katolikus Intézményfenntartó Központ

SZABÁLYZAT A GYERMEKEK ÉS KISZOLGÁLTATOTT SZEMÉLYEK VÉDELMÉRE

a Budapesti Katolikus Intézményfenntartó Központ által fenntartott köznevelési intézményekben

2026.

Budapesti Katolikus Intézményfenntartó Központ

Tartalomjegyzék

A SZABÁLYZAT ELKÉSZÍTÉSE – 2024
A SZABÁLYZAT FELÜLVIZSGÁLATA – 2026
A SZABÁLYZAT HATÁLYBALÉPÉSE

I. PREAMBULUM 1

II. CÉLOK 2

III. ALAPELVEK 3

1. A GYERMEK LEGJOBB ÉRDEKE, „GYERMEKKÖZPONTÚSÁG” 3
2. AZ EMBER ELIDEGENÍTHETETLEN MÉLTÓSÁGÁRA ÉPÜLŐ IGAZSÁGOSSÁG 3
3. PREVENTÍV SZEMLÉLET 4
4. MEGERŐSÍTÉS 4
5. SZABÁLYOK, JOGSZABÁLYOK ISMERETÉBŐL KÖVETKEZŐ TUDATOSSÁG, MÁSOK JOGAIRA VALÓ ÉRZÉKENYSÉG 4
6. BIZTONSÁG 4
7. ELSZÁMOLTATHATÓSÁG, FELELŐSSÉGRE VONHATÓSÁG, FELELŐSSÉG VÁLLALÁSA 4
8. CARITAS IN VERITATE: IGAZSÁG ÉS SZERETET SZIMBIÓZISA 4
9. ZÉRÓ TOLERANCIA 5
10. A SÉRELMET SZENVEDETT GYERMEK TÁMOGATÁSA 5
11. TRANSZPARENCIA 5
12. SZEMÉLYES ADATOK VÉDELME 6
13. EGYÜTTMŰKÖDÉS 6
14. IDŐBELISÉG 6
15. ARÁNYOSSÁG 6
16. PARTNERSÉG, GYERMEKRÉSZVÉTEL 6
17. VÉDELEM 7
18. JOGSZERŰSÉG, A JOGSZABÁLYOK ELSŐDLEGESSÉGE 7
19. TISZTESSÉGES ELJÁRÁS, AZ ÁRTATLANSÁG VÉLELME ÉS A VÉDELEMHEZ VALÓ JOG 7

IV. FOGALMAK 8

1. ZÉRÓ TOLERANCIA 8
2. KISKORÚ (GYERMEK) 8
3. KISZOLGÁLTATOTT SZEMÉLY 8
4. EMBERI MÉLTÓSÁG 9
5. HATÁRÁTLÉPÉS 9
6. BÁNTALMAZÁS 9
7. VESZÉLYEZTETETTSÉG 12
8. KIEMELT VESZÉLYEZTETŐ OKRA UTALÓ KÖRÜLMÉNY 13
9. GYERMEKJOGOK 13
10. GYERMEKVÉDELEM 13

11. GYERMEKVÉDELMI JELZÉS ... 13
12. GYERMEKVÉDELMI JELZŐRENDSZER ... 13
13. FOGLALKOZTATOTT ... 14
14. FEGYELMI VÉTSÉG, FEGYELMI ELJÁRÁS, FEGYELMI BÜNTETÉS ... 14
15. A FEGYELMI JOGKÖR GYAKORLÓJA ... 14
16. BELSŐ TÉNYFELTÁRÁS ... 14
17. KÁNONJOG ALKALMAZÁSÁNAK SZÜKSÉGESSÉGE ... 14

V. A SZABÁLYZAT HATÁLYA ... 15

1. INTÉZMÉNYI HATÁLY ... 15
2. SZEMÉLYI HATÁLY ... 15
3. TÁRGYI HATÁLY ... 15
4. TERÜLETI HATÁLY ... 15
5. IDŐBELI HATÁLY ... 15

VI. KIHIRDETÉS, KÖZZÉTÉTEL ÉS MEGISMERTETÉS ... 16

VII. PREVENCIÓ ... 17

A PREVENCIÓ ESZKÖZEI ... 17
1. Tájékoztatás ... 17
2. Képzések ... 17
3. Pszichológiai segítségnyújtás ... 17
4. Együttműködés a gyermekekkel és a szülőkkel ... 17
5. A gyermekekkel való kapcsolattartás magatartási szabályai ... 18
6. Kockázatértékelés ... 18

VIII. A GYERMEKVÉDELEMBEN ELJÁRÓ SZEMÉLYEK, TESTÜLETEK ... 19

1. AZ INTÉZMÉNYI GYERMEKVÉDELMI CSOPORT ... 19
2. AZ IGAZGATÓ ... 19
3. A FENNTARTÓI ETIKAI BIZOTTSÁG (FEB) ... 20
3.1. Definíció ... 20
3.2. Cél ... 21
3.3. Hatáskörök ... 21
3.4. Tagság ... 22
3.5. A FEB elnöke ... 22
3.6. Összeférhetelenségi szabályok ... 23
4. SZERVEZETI ÁBRA ... 24
5. ELJÁRÁSI NORMÁK ... 25
6. JELENTÉSTÉTELI KÖTELEZETTSÉG AZ INTÉZMÉNYEKBEN ... 25
7. JELENTÉSTÉTELI KÖTELEZETTSÉG AZ ÁLLAMI HATÓSÁGOK FELÉ ... 26
8. KEZDETI ELJÁRÁS, AZONNALI LÉPÉSEK ... 27
9. A BELSŐ TÉNYFELTÁRÁS ... 30
10. A TÉNYFELTÁRÁS LEZÁRÁSA ÉS A SZÜKSÉGES INTÉZKEDÉSEK ... 33

11. UTÁNKÖVETÉS 35
12. JOGORVOSLAT, KÖZLÉS ÉS TÁJÉKOZTATÁS 35

IX. FOLYAMATÁBRÁK 37

1. Bántalmazás észlelése, azonnali lépések 37
2. Tényfeltárás 38
3. Tényfeltárás lezárása 39

X. A FENNTARTÓI ETIKAI BIZOTTSÁG ÜGYRENDJE 40

XI. ADATKEZELÉS, TITOKTARTÁS 40

1. AZ ADATKEZELÉS JOGALAPJA, CÉLJA ÉS GARANCIÁI 40
2. A FEB IRATKEZELÉSE 41

XII. A BEJELENTŐ VÉDELME 42

XIII. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK 43

1. MONITORING 43
2. FELÜLVIZSGÁLAT 43
3. FELÜLVIZSGÁLAT BÍRÓSÁGI VAGY HATÓSÁGI DÖNTÉS ALAPJÁN 43
4. Legitimáció 43
5. ÁTMENETI RENDELKEZÉS 43

XIV. FÜGGELÉK 44

1. SZÁMÚ FÜGGELÉK: AJÁNLÁSOK A KÖZNEVELÉSI INTÉZMÉNYEKBEN DOLGOZÓ SZEMÉLYZET KIVÁLASZTÁSÁRA 44
2. SZÁMÚ FÜGGELÉK: KÖTELEZŐEN ALKALMAZANDÓ IRATMINTÁK JEGYZÉKE 45
3. SZÁMÚ FÜGGELÉK: ÖSSZEFOGLALÓ TÁJÉKOZTATÓK 46

XV. IRODALOM, JOGSZABÁLYOK 48

IRODALOM 48
JOGSZABÁLYOK 48
Egyházi jog és -rendelkezések 48

XVI. LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK 50

A SZABÁLYZAT ELKÉSZÍTÉSE – 2024

A szabályzat eredeti változatát a Gyermekjogokért Egyesület munkatársai az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye Katolikus Iskolai Főhatósága (EKIF) munkatársaival együttműködve készítették el, az EKIF főigazgatója által 2022. március 28-án kihirdetett „Eljárásrend a gyermekbántalmazási esetek kezelése során” című dokumentum felhasználásával.

Az eredeti szabályzat 2024. október 15-én lépett hatályba.

A Gyermekjogokért Egyesület részéről:

- dr. Benyusz Márta – gyermekjogi szakértő, a Gyermekjogokért Egyesület elnöke
- dr. Puskás Balázs – közoktatási szakjogász, a Gyermekjogokért Egyesület alelnöke

Az EKIF részéről közreműködtek:

- Bukovszkiné Csoba Zsuzsaanna – igazgató
- Dóra Zoltán – igazgató
- Géczy Árpád – igazgató
- Oláh Gábor Péter – tanügyi igazgató
- Vigh Noémi – az iskolapszichológus-team vezetője

Kánonjogi lektor:

- dr. Vadász Kinga – jogász, kánonjogász

A SZABÁLYZAT FELÜLVIZSGÁLATA – 2026

A szabályzat 2026. évi felülvizsgálata során a jogszabályi változások, valamint az alkalmazás során szerzett gyakorlati tapasztalatok figyelembevételével sor került a rendelkezések módosítására és pontosítására.

A felülvizsgálatot végezték:

- dr. Benyusz Márta – gyermekjogi szakértő, a Gyermekjogokért Egyesület elnöke
- dr. Szabó Csaba – ügyvéd
- Dóra Zoltán – tanügyi igazgató

A felülvizsgálatban közreműködtek:

- Bukovszkiné Csoba Zsuzsaanna – igazgató
- Géczy Árpád – igazgató
- Nyáry Zsigmond – igazgató
- Vigh Noémi – az iskolapszichológus-team vezetője

A SZABÁLYZAT HATÁLYBALÉPÉSE

A felülvizsgált szabályzat **2026. december 1-jén lép hatályba**, és ezzel egyidejűleg a szabályzat korábbi változatának helyébe lép.

Budapesti Katolikus Intézményfenntartó Központ

I. PREAMBULUM

A Gravissimum Educationis kezdetű zsinati dokumentum szerint a „katolikus iskola megteremti az Evangéliumi szabadság és szeretet légkörét az iskolai közösségben, segíti a fiatalokat abban, hogy személyiségük kibontakoztatásával együtt növekedjék bennük az az új teremtmény, amellyé a keresztségben lettek”.[1]

A Budapesti Katolikus Intézményfenntartó Központ (EKIF) hitvallása szerint a köznevelési intézményeknek az a dolga, hogy „megtaníttassa velünk, hogyan kell tanulni, hogy felkeltse a tudás iránti étvágyunkat, hogy megtanítson bennünket a jól végzett munka örömére és az alkotás izgalmára, hogy megtanítson szeretni, amit csinálunk, és hogy segítsen megtalálni azt, amit szeretünk csinálni.”[2]

Hisszük, hogy minden erőszak, visszaélés, a másik ember emberi méltóságának megsértése ellentétes a keresztény erkölccsel, a köznevelésben vállalt evangelizációs tevékenységünkkel és intézményeink küldetésével. Az intézményeinkben jogviszonnyal rendelkező gyermekek, tanulók biztonsága, testi lelki fejlődésük biztosítása alapvető feladatunk. Következésképpen „az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye intézményeihez kapcsolódó tevékenységet végző felnőtteknek nemcsak az állami törvényeket, hanem az itt lefektetett alapelveket és a keresztény erkölcs normáit is messzemenően be kell tartaniuk és be kell tartatniuk.”

Amennyiben pedig ezek megsértésére kerül sor, azt haladéktalanul „jelenteniük kell az intézmény vezetőjének, akinek szorosan együtt kell működnie az állami és egyházi hatóságokkal”[3] – fogalmaz a Főegyházmegye Gyermek- és Ifjúságvédelmi Szabályzata, melynek alkalmazását Dr. Erdő Péter bíboros atya 2016. szeptember 1-jei hatállyal rendelte el.

Egyedüli kivétel az ilyen esetek jelentési kötelezettsége alól az, ami megsértené a Bűnbánat szentségének titoktartási kötelezettségét.

A Gyermek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény preambuluma kiemeli: „a gyermeknek, figyelemmel fizikai és szellemi érettségének hiányára, különös védelemre és gondozásra van szüksége, nevezetesen megfelelő jogi védelemre, születése előtt és születése után”, amely védelem szempontjából mindenki, a köznevelési intézmények pedig különösen kötelezettek.

A fentiek fényében az EKIF minden intézménye számára kötelezővé teszi a Szabályzat a gyermekek és kiszolgáltatott személyek védelmére az Egyházmegyei Katolikus Iskolák Főhatósága által fenntartott köznevelési intézményekben című dokumentum alkalmazását.

[1] A II. Vatikáni Zsinat GRAVISSIMUM EDUCATIONIS kezdetű deklarációja a keresztény nevelésről; 8.1. bek.

[2] Idézet Szentgyörgyi Alberttől. Forrás: https://ekif-bp.hu/ utolsó hozzáférés: 2023.01.13.

[3] Gyermek- és ifjúságvédelem - az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye szabályzata lelkipásztorok és munkatársak számára, 1. oldal

II. CÉLOK

1. A Budapesti Katolikus Inztézményfenntartó Központ (a továbbiakban: EKIF) jelen Szabályzatának célja az általa fenntartott intézményrendszerben jogviszonnyal rendelkező gyermekek, tanulók zavartalan lelki és testi fejlődésének biztosítása egy a számukra biztonságos környezet kereteinek megszabásával, a rájuk esetlegesen leselkedő veszélyektől való védelmi háló kialakításával, valamint a bántalmazás és a határátlépés megelőzésének, észlelésének, jelzésének, a sérelmet szenvedett vagy feltételezetten sérelmet szenvedett gyermek támogatásának és a belső tényfeltárásnak a világos, következetes rendjével, továbbá a jogszabályban meghatározott eljárások határidőben történő kezdeményezésével.
2. A katolikus köznevelési intézmény „szükségszerűen a keresztény közösség életének keretei közt működik. Sajátos hivatásának az Egyház életében csak akkor tud megfelelni, ha a keresztény közösség pasztorációs tevékenységébe szervesen beilleszkedik. A katolikus köznevelésben arra kell törekednie, hogy a (gyermekek), fiatalok a keresztény nevelést kedvező légkörben kapják meg."[4]
3. A katolikus köznevelési intézménynek sajátos, a Katolikus Egyház pasztorális küldetésének keretei között értelmezhető céljai vannak. A katolikus iskola, óvoda, szakképző intézmény
   3.1. „megteremti az Evangéliumi szabadság és szeretet légkörét az iskolai közösségben,
   3.2. segíti a fiatalokat abban, hogy személyiségük kibontakoztatásával együtt növekedjék bennük az az új teremtmény, amellyé a keresztségben lettek;
   3.3. végül, az egyetemes kultúrát úgy kapcsolja össze az üdvösség hírével, hogy a hit fénye átjárja a tanulóknak a világról, az életről és emberről fokozatosan szerzett ismereteit.
   3.4. Így tehát a katolikus iskola, miközben a kor követelményei iránti kellő nyitottsággal a földi társadalom javának hatékony előmozdítására neveli tanulóit,
   3.5. Isten országa terjesztésének szolgálatára is előkészíti őket, hogy példás és apostoli életükkel az emberi közösség üdvös kovászává legyenek."[5]
4. Jelen szabályzatot az EKIF a fenti célok szem előtt tartásával alkotta, különös tekintettel arra, hogy az általa fenntartott köznevelési intézmény olyan hellyé váljon, amelyben az evangéliumi szabadság és szeretet uralkodik, és minden ember teremtettségéből adódó méltóságát tiszteletben tartják és tartatják.
5. Az EKIF tudatosan vállalt értékek mentén, az intézményekben dolgozókkal, a szülőkkel és a gyermekekkel, tanulókkal együtt gondolkodva kíván biztonságos közösséget és intézményhálózatot működtetni. Jelen szabályzat ennek a szemléletnek a keretei között született, s kerül alkalmazásra.

[4] A katolikus iskola a harmadik évezred küszöbén (A Katolikus Nevelés Kongregációja a Szemináriumok és az Oktatási Intézmények számára; 1997. december 28. 12. pont

[5] A II. Vatikáni Zsinat GRAVISSIMUM EDUCATIONIS kezdetű deklarációja a keresztény nevelésről; 8. 1. bek.

6. Jelen Szabályzat megalkotója katolikus intézményfenntartóként kötelességének érzi, hogy elöl járjon a legsérülékenyebb embertársaink, a gyermekek védelmében, hogy Krisztus követőként ezen a területen is a „világ világossága, a hegyre épült város”[6] legyen.
7. A Gyermek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény (a továbbiakban: Gyermekjogi Egyezmény) minden gyermek számára megkülönböztetés nélkül garantálja a gyermeki jogokat. Jelen Szabályzat megalkotója a gyermeki jogok valódi érvényesülése és védelme érdekében jár el.
8. Jelen Szabályzat a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény (a továbbiakban: Púétv.) 13. § (1) bekezdésén és 38. § c) pontján alapuló munkáltatói belső szabályzat, amely magatartási szabályokat, kötelezettségeket és a bántalmazás megelőzésével, észlelésével, jelzésével, a sérelmet szenvedett vagy feltételezetten sérelmet szenvedett gyermek támogatásával és a belső tényfeltárással kapcsolatos eljárási rendet állapít meg.
9. Jelen Szabályzat az EKIF-re és az intézményeire gyermekvédelmi hatósági hatáskört nem telepít és ilyen hatáskört nem keletkeztet. Az intézmény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 17. § (1) bekezdés c) pontja szerinti észlelő- és jelzőrendszeri tagként jár el, és e minőségében teljesíti a Gyvt. 17. § (2) és (4a)–(4b) bekezdése szerinti kötelezettségeit.

III. ALAPELVEK

1. A GYERMEK LEGJOBB ÉRDEKE, „GYERMEKKÖZPONTÚSÁG”[7]

Jelen Szabályzat elsődlegesen az EKIF köznevelési intézményeivel jogviszonyban lévő gyermekeket kívánja támogatni, védeni, segíteni, testi-lelki fejlődésüket elősegíteni. Az EKIF tevékenységeinek központjában mindig az intézményeiben rábízott gyermekek állnak, a jogaik védelme, szellemi, lelki és testi jólétük biztosítása a legelső prioritás.

2. AZ EMBER ELIDEGENÍTHETETLEN MÉLTÓSÁGÁRA ÉPÜLŐ IGAZSÁGOSSÁG

Az emberi méltóság alapjának nem elsősorban az emberi értelmet, hanem az ember istenképiségét tekintjük. Az igazi emberkép csak akkor valósul meg, ha megőrizzük nyitottságunkat nemcsak a természet, önmagunk vagy a többi ember, hanem Isten és országa felé is. Az emberi méltóság alapján joga van az embernek saját életéhez, ugyanakkor e méltóság igazságosságot és szolidaritást igényel. Az igazságosság mindenféle emberi közösség létalapja. Készségessé tesz mindenki jogainak tiszteletben tartására, segít annak az összhangnak a megteremtésében, amely előmozdítja a méltányosságot a

[6] „Ti vagytok a világ világossága. A hegyen épült várost nem lehet elrejteni” (Mt 5,14). A mi Urunk, Jézus Krisztus arra hív meg minden hívőt, hogy a szentség, az egység és az erény ragyogó példaképe legyen. Mi mindnyájan arra kaptunk meghívást, hogy életünkben és felebarátainkhoz fűződő kapcsolatunkban konkrét tanúságot tegyünk a Krisztusba vetett hitünkről.” Vos Estis Lux Mundi (2019. május 7., kedd); bevezetés.

[7] A gyermek jogairól szóló ENSZ Egyezmény 3. cikke

személyek és a közjó irányába. Az igazságosság feltételezi, hogy a felebarát egyenjogú és szabad partner, alanyi jogok hordozója, akit a személyi méltóság alapján megillet a tisztelet és a védelem. Az igazságosság teremti meg a társadalom számára az emberhez méltó élet nélkülözhetetlen alapjait.

3. Preventív szemlélet

A Szabályzat olyan kereteket kíván teremteni, amelyek között a gyermekek és a sérülékeny felnőttek biztonságban vannak, ennek érdekében hangsúlyt fektet arra, hogy megakadályozza olyan szemlélet és környezet kialakulását, amely bántalmazásra, valamint a bántalmazás elfedésére adhat lehetőséget.

4. Megerősítés

A Szabályzat olyan kereteket kíván teremteni, ahol a preventív szemlélet mellett egy megerősítő szemlélet működik, amelynek célja, hogy mind a gyermekeket, mind a kiszolgáltatott személyeket megerősítse a saját határainak ismeretében, és eszközökkel lássa el a határátlépéssel járó helyzetek kezelése esetére.

5. Szabályok, jogszabályok ismeretéből következő tudatosság, mások jogaira való érzékenység

A preventív szemlélet, valamint a megerősítő szemlélet kiegészül a jogtudatosság szemléletével, amely alapján a Szabályzat célja, hogy a hatálya alá eső személyek, valamint az EKIF és az EKIF által fenntartott köznevelési intézmények, egyéni és intézményi szinten is ismerjék a vonatkozó szabályzatok és jogszabályok tartalmát, az emberi méltóság kereteit adó normákat és a gyermeki jogokat. A saját és mások jogainak ismerete elősegítheti a saját és mások határainak megtartását.

6. Biztonság

A biztonság az EKIF gyermekvédelmi politikájának, így jelen Szabályzatnak is központi alapelve, tekintettel többek között az épített környezet transzparens jellegére, a pedagógus és nem pedagógus alkalmazottak felvétele során történő gyermekvédelmi átvilágításra, a szülők, a pedagógusok és a gyermekek megfelelő tájékoztatására és a jelen Szabályzatban részletezett rendelkezések szigorú betartására.

7. Elszámoltathatóság, felelősségre vonhatóság, felelősség vállalása

A Szabályzat olyan kereteket kíván teremteni, amelyben mindenki önként vállal felelősséget a gyermekekért és a kiszolgáltatott felnőttekért, ahol a biztonságuk közös felelősség, amelyre közösen kell figyelemmel lenni. Ezért a Szabályzat tartalmazza azokat a monitoring, felülvizsgálati és képzési mechanizmusokat, amelyek ezt a közös felelősséget és az azzal való transzparens elszámolást lehetővé teszik.

8. Caritas in veritate: igazság és szeretet szimbiózisa

Ahogy nincs igazság szeretet nélkül, úgy a szeretni sem lehetséges akkor, ha nem az igazságon alapszik. Az EKIF a gyermekek és a sérülékeny felnőttek védelmében történő eljárása során mindig a gyermek

legjobb érdekét nézve, az iránta való gondoskodó szeretettől motiválva jár el. Jelen Szabályzat, illetve egyéb szabályok, törvények, rendelkezések megsértőivel szemben szigorral, ugyanakkor emberi méltóságuk és személyhez fűződő jogaik tiszteletben tartásával kell eljárni.

9. ZÉRÓ TOLERANCIA

„A Magyar Katolikus Egyház a zéró tolerancia elvét követi minden, a kiskorúak sérelmére elkövetett bántalmazással szemben. Ez arra is kiterjed, ha valakinek ilyen eset a tudomására jut, és azt nem jelenti az illetékeseknek."[8] Zéró tolerancia áll fenn a fizikai bántalmazással, az érzelmi bántalmazással, az elhanyagolással/elhanyagoló bánásmóddal, a szexuális bántalmazással szemben.

A félreértések elkerülése érdekében rögzíteni kívánjuk, hogy a zéró tolerancia elve a bántalmazással szembeni fellépés feltétlenségét és a jelzési kötelezettség kivétel nélküli teljesítését jelenti. Az elv nem érinti és nem korlátozza az ártatlanság vélelmét, a tisztességes eljáráshoz, a meghallgatáshoz és a védekezéshez való jogot, továbbá nem alapozhat meg előzetes elkötelezettséget (prekoncepciót) a tényfeltárás eredményét illetően. A bejelentés megtétele önmagában nem alapozza meg a bejelentéssel érintett személy felelősségét.

10. A SÉRELMET SZENVEDETT GYERMEK TÁMOGATÁSA

„Az elmúlt évtizedben a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia és az egyes egyházmegyék szigorú eljárásrendet és intézkedéseket vezettek be, amelyek egyszerre szolgálják a gyermekbántalmazás megelőzését, feltárását, a bűnösök felelősségre vonását és a traumák feldolgozásában való segítségnyújtást."[9] Amennyiben a jelen Szabályzat hatálya alatt bántalmazás (fizikai, érzelmi, szexuális bántalmazás vagy elhanyagoló magatartás valósul meg), az ezzel kapcsolatos eljárásban **a sérelmet szenvedett gyermek szeretetteljes támogatása**, a számára történő igazságszolgáltatás és az okozott szenvedések enyhítése az elsődleges. Jelen Szabályzat alkotói tisztában vannak a bántalmazás által okozott sebek súlyosságával, és elkötelezettek az iránt, hogy az okozott sebeket meggyógyítsák, az MKPK és az egyes egyházmegyék, köztük az Esztergom-Budapesti Egyházmegye szigorú eljárásrendjéhez és intézkedéseihez jelen Szabályzattal csatlakozva.

11. TRANSZPARENCIA

Az EKIF az MKPK korábban is idézett nyilatkozatával egybehangzóan vallja, hogy „a szembenézést segíti és bátorítja minden őszinte, elfogultság nélküli önvizsgálat, jószándékú kritika és tényfeltáró publikáció"[10][11]. Csatlakozva a fentiekhez, alapelvként a transzparens, a sérelmet szenvedett vagy feltételezetten sérelmet szenvedett gyermekek, a szülők, a pedagógusok és az Egyház jogait és érdekeit egyaránt figyelembe vevő, világos és őszinte kommunikáció elvét fekteti le, figyelemmel annak elkerülésére, hogy a különböző médiumok „egyéni és családi tragédiákat hangulatkeltő szalagcímekben egész közösségek, egyházi és világi hivatások megbélyegzésére, lejáratására" használjanak.

[8] [8] A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) nyilatkozata 2021. június 2-án.

[9] Ibid

[10] A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) nyilatkozata 2021. június 2-án.

[11] Ibid.

12. Személyes adatok védelme

Az EKIF és az általa fenntartott köznevelési intézmények, valamint az általa megbízott közreműködők a GDPR rendelkezéseinek tiszteletben tartása mellett járnak el, azaz a – többek között, de nem kizárólagosan – teljes körűen védik és zártan, az eljárás céljának megfelelően, az időbeliség elvét figyelembe véve kezelik a személyes adatokat.

13. Együttműködés

Az EKIF és az általa fenntartott köznevelési intézmények a jóhiszeműség és a bántalmazással szembeni zéró tolerancia elvei mentén és azzal a tudással, hogy a gyermekvédelmi jelzőrendszer jelzésre kötelezett tagjai együttműködnek a világi hatóságokkal, „különös tekintettel azon előírásokra, amely a civil hatóságok felé történő esetleges bejelentési kötelezettségre vonatkoznak”[12].

14. Időbeliség

A Szabályzat prioritásként veszi figyelembe azt, hogy bántalmazási helyzetekben kiemelt szerepe van az idő múlásának. Az EKIF és az általa fenntartott köznevelési intézmények vállalják, hogy határátlépési helyzetben a megfelelő intervenciós eszközöket a lehető legrövidebb időn belül alkalmazzák.

Az időbeliség elve a jogszabályi és a jelen Szabályzatban meghatározott határidők megtartását is jelenti, így különösen a Gyvt. 17. § (4a)–(4b) bekezdése szerinti, kiemelt veszélyeztető okra utaló körülmény esetén irányadó három munkanapos, valamint a Púétv. 72. § (6) bekezdése szerinti, a tudomásszerzéstől számított tizenöt napos határidő megtartását.

15. Arányosság

A Szabályzat olyan kereteket kíván teremteni, amelyben a határátlépési és bántalmazási helyzetek kezelésének módja arányos a felmerülő problémával. Általános vezérelv a legkisebb beavatkozás elve, ugyanakkor ennek az elvnek a helyes alkalmazása csak úgy valósulhat meg, ha a felmerülő kockázat felmérése megfelelően, a védelmi aggályokat teljes körűen figyelembe véve történik.

16. Partnerség, gyermekrészvétel

A Szabályzat szellemisége szerint, annak hatálya alá eső intézményekben a személyek között egymás emberi méltóságát tiszteletben tartó, egymást megérteni kívánó légkör van, és az érintettek egymással partnerségi alapon folytatnak párbeszédet. Ennek egyik eszköze az is, hogy kialakuljanak azok a gyermekrészvételi mechanizmusok, amelyek mentén a gyermek-felnőtt interakció valódi párbeszéddé válik.

[12] Vos estis lux mundi 19. cikkely – az állami törvények betartása

17. VÉDELEM

A védelem elve a gyermekek és kiszolgáltatott személyek legteljesebb támogatását és a sérülésektől való teljes körű védelmét jelenti, amely védelemnek a gyermek és a kiszolgáltatott személy egyéni igényeihez kell igazodnia.

A Szabályzat szerinti védelem, tájékoztatás, bejelentés, részvétel és támogatás minden gyermeket és kiszolgáltatott személyt megkülönböztetés nélkül megillet. Az intézmény észszerű alkalmazkodással biztosítja, hogy a fogyatékossággal élő, sajátos nevelési igényű, kommunikációjában akadályozott, idegen nyelvű, hátrányos helyzetű vagy más okból fokozottan sérülékeny gyermek a szabályzat szerinti jogait ténylegesen gyakorolhassa. BM.

18. JOGSZERŰSÉG, A JOGSZABÁLYOK ELSŐDLEGESSÉGE

Az EKIF és az általa fenntartott köznevelési intézmények a gyermekek és a kiszolgáltatott személyek védelmét az Alaptörvény, a hatályos jogszabályok és a belső szabályzatok keretei között látják el. Az EKIF a világi jogszabályok mellett az egyházi normákat is (pl. kánonjogi rendelkezések és az egyházi hatóságok eljárása) érvényre kívánja juttatni. az állami jogszabályokban előírt kötelezettségek teljesítése alól nem mentesít, és azok teljesítését nem késleltetheti. A jelen Szabályzat szerinti eljárás a jogszabályban szabályozott fegyelmi, hatósági vagy büntetőeljárást nem helyettesíti, azt nem egészíti ki és nem pótolja.

19. TISZTESSÉGES ELJÁRÁS, AZ ÁRTATLANSÁG VÉLELME ÉS A VÉDELEMHEZ VALÓ JOG

A Szabályzat szerinti eljárásban mindenkit megillet az ártatlanság vélelme mindaddig, amíg felelősségét az arra hatáskörrel rendelkező szerv véglegessé vált döntésében meg nem állapítja. A bejelentéssel érintett személyt megilleti az eljárás tárgyáról és a vele szemben felhozott állításokról való írásbeli tájékoztatás, a személyes meghallgatás, az iratbetekintés, az észrevételezés, a bizonyítási indítvány, valamint a képviselő – így hozzátartozó, jogi képviselő vagy érdekképviseleti szerv – igénybevételének joga. Az eljárásban közreműködő személyekkel szemben az összeférhetetlenség fennállását vizsgálni kell. Az eljárás során tett megállapítások és a meghozott döntések a szükséges körön kívül nem hozhatók nyilvánosságra.

IV. FOGALMAK

1. ZÉRÓ TOLERANCIA

„Magyarországon zéró tolerancia él a gyermekbántalmazás tekintetében, egy kiskorút tehát semmilyen formában nem lehet kitenni erőszaknak. Amennyiben ez az eshetőség felmerül, az azonnali hatósági intézkedést von maga után."[13] A gyermekvédelmi törvény is a zéró tolerancia elvét fogalmazza meg az alábbiak szerint: „A gyermeknek joga van emberi méltósága tiszteletben tartásához, a bántalmazással – fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal –, az elhanyagolással és az információs ártalommal szembeni védelemhez. A gyermek nem vethető alá kínzásnak, testi fenyítésnek és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó büntetésnek, illetve bánásmódnak."[14]

2. KISKORÚ (GYERMEK)

A kiskorú vagy gyermek a Gyermekjogi Egyezmény, a Magyarországon hatályos és érvényes világi, valamint az egyházi jog alapján is minden olyan személy, aki a 18. életévét még nem töltötte be.[15]

3. KISZOLGÁLTATOTT SZEMÉLY

A Sacramentorum Sanctitatis Tutela (SST) kezdetű motu proprio revidiált, 2010. május 21-i változatában pontosításra került, hogy a kiskorúakkal egyenlő bánásmódban részesülnek azok a személyek, akik értelmük használatában állapotszerűen korlátozottak.[16] A Vos estis lux mundi (VELM) „kiszolgáltatott személynek" nevezi, megfogalmazása szerint: „olyan személy, aki beteg, fizikailag vagy pszichésen korlátozott, vagy személyes szabadságától meg van fosztva, ami által ténylegesen akár alkalmilag, a felfogás és az akarás képességében, de legalábbis a sérelem elleni ellenállás képességében korlátozott"[17].

---

[13] Pintér Ádám, Tóth Judit Nikoletta: A bántalmazott gyermekek – Gyermekjogok és gyermekbántalmazás, 853. oldal

[14] 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról 6. § (5)

[15] A „kiskorú" fogalma az egyházi jogban az idő előrehaladtával megváltozott: 2001. április 30-ig 16 év alatti személyre vonatkozott (még akkor is, ha a részleges jogalkotásban - mint például az Egyesült Államokban [1994 óta] és Írországban [1996 óta] - az életkort már 18 évre emelték). 2001. április 30. óta a Sacramentorum sanctitatis tutela motu proprio kihirdetésével az életkor egyetemesen 18 évre emelkedett, és továbbra is ez a hatályos életkor. Ezen változásokat kell figyelembe venni annak eldöntése értelmében, hogy a „kiskorú", ténylegesen is kiskorúnak minősült-e a bűncselekmény elkövetésének időpontjában érvényben lévő jog szerint."(A Hittani Kongregáció Vademecuma néhány kérdésről a klerikusok által a kiskorúak ellen elkövetett szexuális visszaélésekre vonatkozó bánásmód szabályozását illetően (2020.07.16. – ideiglenes magyar nyelvű fordítás)

[16] [18] SST 6. cikkely, 1. §., 1. pont

[17] VELM 1. cikkely 2. §

Jelen szabályzat értelmezésében kiszolgáltatott személynek minősülnek azok a diákok is, akik már a 18. életévüket betöltötték, de az intézménnyel tanulói jogviszonyban állnak.

4. EMBERI MÉLTÓSÁG

Az emberi méltóság az a megbecsülés, amely minden egyes embernek személy volta miatt megkülönböztetés nélkül kijár. Az ember Isten képmására teremtetett. Az emberi méltóság, mint az emberi jogok „anyajoga" a gyermekek és a kiszolgáltatott felnőttek esetében különösen megköveteli a megkülönböztetés mentes bánásmódot, a fizikai és pszichikai integritás tiszteletben tartását, az egyén egyszeri és megismételhetetlen értékként való kezelését

5. HATÁRÁTLÉPÉS

Minden olyan cselekmény, amely a gyermekben vagy a kiszolgáltatott személyben azt az érzést kelti, hogy a fizikai vagy pszichikai integritásának határai sérülnek. Fő szabály szerint a határátlépés is bántalmazás, ugyanakkor lehetnek olyan helyzetek, amelyben a cselekményt megvalósító személy nincs tisztában az érintett gyermek vagy kiszolgáltatott személy korábbi lelki sérüléseivel, és az objektív, széles körben elfogadott mérce alapján a cselekedete nem tekinthető bántalmazásnak, az érintett gyermekben vagy kiszolgáltatott személyben mégis sérelmet okoz. A Szabályzat hatálya alá eső személyi körnek és a felelősöknek alkalmassá kell válniuk arra, hogy az érintett gyermekeknek és kiszolgáltatott személyeknek ezeket a megéléseit is észrevegyék és elfogadják, illetve arra válaszkészen reagáljanak. A bántalmazásnak nem számító határátlépések köre a lehető legszűkebb körben értelmezendő.

5.1. Verbális határátlépés/verbális bántalmazás

A gyermekkel vagy kiszolgáltatott személlyel szemben szóban vagy írásban – ideértve az elektronikus kapcsolattartást is – tanúsított olyan magatartás, amely az emberi méltóságát sérti, így különösen a megszégyenítés, a kigúnyolás, a lekicsinylés, a megalázó vagy fenyegető hangnem, a sértő minősítés, a durva vagy trágár kifejezés használata, valamint a magánéleti körülményeire tett bántó megjegyzés. A verbális határátlépés az érzelmi (mentális) bántalmazás körébe tartozik, amennyiben tartós, ismétlődő vagy súlyos.

5.2. Érzelmi (mentális) bántalmazás

A jelen Szabályzatban a „mentális erőszak" cím alatt meghatározott magatartások összessége, így különösen az érzelmi nyomásgyakorlás, az érzelmi zsarolás, a gyermekek egymás elleni hangolása, a megalapozott ok nélküli előnyben részesítés vagy hátrányos megkülönböztetés, a kiközösítés, valamint a gyermek érzéseinek sértése, kinevetése, megalázása.

6. BÁNTALMAZÁS

Az ENSZ 1989-as Gyermekjogi Egyezménye szerint a gyermeknek joga van az erőszak minden formájával szembeni védelemre.[18] Ide értendő az erőszak minden formája, fizikai és lelki durvaság, az elhanyagolás, rossz bánásmód, kizsákmányolás. A Gyermekjogi Egyezmény a lehető legszélesebben értelmezi a bántalmazás fogalmát, és így szeretné biztosítani a gyermekek minél nagyobb biztonságát.

[18] ENSZ Gyermekjogi Egyezménye, 19. cikkely

A WHO (World Health Organization) definíciója így szól: „A gyermek bántalmazása és elhanyagolása (rossz bánásmód) magában foglalja a fizikai és/vagy érzelmi rossz bánásmód, a szexuális visszaélés, az elhanyagolás vagy hanyag bánásmód, a kereskedelmi vagy egyéb kizsákmányolás minden formáját, mely a gyermek egészségének, túlélésének, fejlődésének vagy méltóságának tényleges vagy potenciális sérelmét eredményezi egy olyan kapcsolat keretében, amely a felelősségen, bizalmon vagy hatalmon alapul."[19]

Bántalmazás, ha valaki sérülést, fájdalmat okoz egy gyermeknek (vagy sérülékeny felnőttnek), vagy ha a gyermek vagy sérülékeny felnőtt sérelmére elkövetett cselekményt – noha tud róla, vagy szemtanúja – nem akadályozza meg, illetve nem jelenti. A gyermeket bántalmazás érheti családon belül, illetve családon kívül.

6.1. A bántalmazás típusai (nem taxatív)[20]

6.1.1. Elhanyagolás, elhanyagoló bánásmód

Az elhanyagolás a gyermekek testi és lelki szükségletei kielégítésének, a veszélytől való megóvásának, illetve az orvosi, anyakönyvezési vagy egyéb szolgáltatások igénybevételének elmulasztását jelenti, amennyiben a gyermekgondozásért felelősök rendelkeznek az ehhez szükséges eszközökkel, ismeretekkel és szolgáltatásokhoz való hozzáféréssel. Ide tartozik:

a) Fizikai elhanyagolás: a gyermek sérülésektől való megvédésének elmulasztása, beleértve a felügyelet hiányát, vagy a gyermek alapvető szükségletei biztosításának elmulasztása (beleértve a megfelelő élelmet, menedéket, ruházatot és alapvető orvosi ellátást);

b) Pszichológiai vagy érzelmi elhanyagolás: az érzelmi támogatás és szeretet hiánya, a gyermek iránti krónikus figyelmetlenség, a gyermek gondozására kötelesek „érzelmi elérhetetlensége", a kisgyermekek jelzéseinek figyelmen kívül hagyása, valamint a párkapcsolati erőszaknak, kábítószerrel vagy alkohollal való visszaélésnek való kitettség;

c) A gyermekek testi vagy lelki egészségének elhanyagolása: az alapvető orvosi ellátás megvonása;

d) Az oktatás elhanyagolása: azoknak a jogszabályoknak a figyelmen kívül hagyása, amelyek az iskolakötelezettséget és az iskolába járás rendjét határozzák meg;

e) Elhagyás: a gyermekektől való tényleges teljes fizikai és teljes érzelmi elhatárolódás a gyermek gondozására kötelezettek részéről.

6.1.2. Mentális erőszak

[19] Child maltreatment is the abuse and neglect that occurs to children under 18 years of age. It includes all types of physical and/or emotional ill-treatment, sexual abuse, neglect, negligence and commercial or other exploitation, which results in actual or potential harm to the child's health, survival, development or dignity in the context of a relationship of responsibility, trust or power. https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/child-maltreatment Utolsó hozzáférés: 2023.01.02.

[20] A CRC/C/GC/13, az ENSZ Gyermekjogi Bizottságának Átfogó Kommentárja a gyermek jogáról az erőszaktól való védelemhez

Gyakran pszichológiai bántalmazásként, mentális bántalmazásként, verbális bántalmazásként és érzelmi bántalmazásként vagy elhanyagolásként írják le, és a következőket foglalhatja magában:

a) a gyermekkel való tartós káros interakció minden formája, például annak közlése a gyerekkel, hogy értéktelen, nem szeretik, nemkívánatos, veszélyben van, vagy csak mások szükségleteinek kielégítése szempontjából értékes;

b) ijesztgetés, terrorizálás és fenyegetés; kizsákmányolás és korrumpálás; elutasítás; elszigeteltség, figyelmen kívül hagyás és megalapozottság nélküli előnyben részesítés;

c) az érzelmi reakciókészség megtagadása; a mentális egészségügyi, orvosi és oktatási igények elhanyagolása;

d) a gyermek érzéseinek sértése, kinevetése, megalázása, lekicsinylése, kigúnyolása;

e) családon belüli erőszaknak való kitettség;

f) magánzárkába, elkülönítő helyiségbe helyezés, elszigeteltség vagy megalázó fogva tartási körülmények;

g) pszichológiai zaklatás és megfélemlítés felnőttek vagy más gyermekek által, beleértve az információs és kommunikációs technológiákat, például a mobiltelefonokat és az internetet (ún. „cyberbullying”).

6.1.3. Fizikai bántalmazás

Magába foglalja a végzetes és nem végzetes fizikai erőszakot is. Ide tartozik:

a) minden testi fenyítés és a kínzás, a kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód vagy büntetés minden egyéb formája;

b) felnőttek és más gyermekek fizikai zaklatása és megfélemlítése.

6.1.4. Testi fenyítés

Minden olyan büntetés, amelyben fizikai erőt alkalmaznak, és amelynek célja, hogy bizonyos fokú fájdalmat vagy kényelmetlenséget okozzon, bármilyen enyhe is legyen. Legtöbbször a gyerekek ütése, kézzel vagy eszközzel, gyermekek rázása vagy kidobása, karcolás, csípés, harapás, haj húzása vagy fülhúzás, botozás, a gyermekek kényelmetlen testhelyzetbe állítása, égetés, leforrázás. A testi fenyítés mindig megalázó.

6.1.5. Szexuális bántalmazás

Ferenc pápa Vos estis lux mundi című motu propriója megfogalmazásában: bűncselekmények a hatodik parancs ellen, mégpedig valakinek erőszak vagy fenyegetés, illetve tekintéllyel való visszaélés által arra kényszerítése, hogy szexuális cselekményt hajtson végre vagy szenvedjen el; szexuális cselekmény végrehajtása kiskorúval vagy kiszolgáltatott személlyel; gyermekpornográfiát tartalmazó anyag előállítása, felajánlása, forgalmazása vagy birtoklása, akár telekommunikációs és informatikai úton, csakúgy, mint kiskorú vagy kiszolgáltatott személy pornográf bemutatásban való részvételre csábítása vagy rábírása; továbbá azon cselekvésmódok, amelyek célja a klerikus vagy szerzetes elleni civil vagy egyházjogi vizsgálatok befolyásolása vagy kijátszása.

A gyermekek elleni szexuális abúzus fajtái többek között: exhibicionizmus; voyerizmus; a gyermek szájára adott hosszú vagy intim csók; simogatás, azaz a gyermek nemi szervének vagy melleinek érintése,

illetve a gyermek hasonló érintésre bírása; orális-genitális kapcsolatra kényszerítés; vaginális vagy anális aktus; pornográfia, azaz szexuális aktusok képi megjelenítése és gyermeknek való bemutatása, illetve a gyermekről készült pornográf anyag.

6.1.6. Kínzás és embertelen vagy megalázó bánásmód vagy büntetés

Magába foglalja a gyermekek elleni erőszak minden formáját annak érdekében, hogy beismerjen valamit, illetve ha a tetteinek az emberi méltóságát tiszteletben nem tartó következményt rendelnek olyan személyek, akik vele szemben hatalmi helyzetben vannak.

6.1.7. Gyerekek közötti erőszak, kortársbántalmazás

Magába foglalja a gyermekek vagy gyermekcsoportok által más gyermekek ellen kifejtett, gyakran zaklatás útján elkövetett fizikai, pszichológiai és szexuális erőszakot, amely nemcsak a gyermek testi és lelki épségét és jólétét sérti abban az adott pillanatban, hanem gyakran súlyos következményekkel is jár.

6.1.8. Önbántalmazás

Magába foglalja az étkezési zavarokat, a kábítószer-használatot és a kábítószerrel való visszaélést, az önmagának okozott sérüléseket, az öngyilkossági gondolatokat, az öngyilkossági kísérleteket és a tényleges öngyilkosságot. Az önbántalmazás különösen gyakori serdülők körében.

6.1.9. Erőszak a tömegmédiában

A tömegmédia, különösen a bulvár- és a sárga sajtó hajlamos kiemelni a megdöbbentő eseményeket, és ennek eredményeként elfogult és sztereotip képet alkot a gyerekekről, különösen a hátrányos helyzetű gyermekekről vagy serdülőkről.

6.1.10. Információs és kommunikációs technológiákon (IKT) keresztül megvalósuló erőszak

Az IKT-val kapcsolatos gyermekvédelmi kockázatok magukban foglalják a gyermekek szexuális zaklatását képi és hangfelvételek készítésével; gyermekekről készült illetlen fényképek vagy álfotók („morfizálás") készítését, terjesztését, bemutatását, birtoklását vagy reklámozását; továbbá a gyermekeket mint az IKT felhasználóit érintő kockázatokat: káros tartalomnak való kitettséget, zaklatást, megtévesztést, offline találkozásra vagy szexuális interakcióra bírást, valamint a gyermek szereplőként való részvételét mások megfélemlítésében vagy zaklatásában.

6.1.11. Gyermekjogok intézményi és rendszerszintű megsértése

A gyermekek jogainak szisztematikus figyelmen kívül hagyása.

7. VESZÉLYEZTETETTSÉG

Olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza.[21]

[21] 1997. évi XXXI. törvény 5§, n) pont.

8. KIEMELT VESZÉLYEZTETŐ OKRA UTALÓ KÖRÜLMÉNY

A Gyvt. 17. § (4d) bekezdése szerinti körülmények: a gyermek szexuális bántalmazására, fizikai bántalmazására, illetve elhanyagolására utaló, miniszteri rendeletben meghatározott körülmények, továbbá a gyermek által megkísérelt öngyilkosság, ha a gyermek még nem részesül egészségügyi ellátásban, gyermekjóléti alapellátásban vagy gyermekvédelmi szakellátásban, illetve pszichés megsegítésben. Ilyen körülmény észlelése esetén a jelzési, illetve a hatósági eljárás kezdeményezésére irányuló kötelezettséget haladéktalanul, de legkésőbb három munkanapon belül teljesíteni kell.

9. GYERMEKJOGOK

Az Alaptörvényben, a Gyermek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény kihirdetéséről szóló 1991. évi LXIV. törvényben és más törvényekben megfogalmazott, a gyermeket megillető jogok összessége.[22]

10. GYERMEKVÉDELEM

Szűk értelemben véve olyan köztevékenység, mely a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására szolgál. Tágabb értelemben jelenti azt az integrált rendszert, amelyben minden felnőtt ember kötelessége a gyermekek védelme és fizikai, mentális és lelki biztonságuk biztosítása.

11. GYERMEKVÉDELMI JELZÉS

A gyermek veszélyeztetettségének gyanúja esetén a gyermekvédelmi intézményrendszernek leadott jelzés. A Gyvt. 17. § (2) bekezdése alapján a jelzést a gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szolgáltatónál kell megtenni; a gyermek bántalmazása, súlyos elhanyagolása vagy egyéb más súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén hatósági eljárást kell kezdeményezni a gyámhatóságnál. A jelzési és kezdeményezési kötelezettség független attól, hogy a bántalmazást ki követte el, és attól is, hogy belső tényfeltárás indult-e.

12. GYERMEKVÉDELMI JELZŐRENDSZER

Az észlelő- és jelzőrendszer ágazatok, intézmények, szakemberek és magánszemélyek közötti együttműködés, melynek célja a problémák, veszélyeztető tényezők, krízishelyzetek észlelése és jelzése az erre a célra szolgáló hatóság felé, folyamatos együttműködés és információáramlás biztosítása az egyének és családok problémáinak mielőbbi megoldása érdekében. Észlelő- és jelzőrendszeri tagok a gyermekvédelemben: egészségügyi szolgáltatók, személyes gondoskodást nyújtók, köznevelési intézmények és szakképző intézmények, rendőrség, ügyészség, bíróság, pártfogó felügyelői szolgálat, áldozatsegítést ellátó szervezetek, menekülteket befogadó állomás, egyesületek, alapítványok, egyházi jogi személyek, javítóintézet, gyermekjogi képviselő, fővárosi és vármegyei kormányhivatal, állampolgárok.

[22] 1997. évi XXXI. törvény 5§, h) pont.

13. FOGLALKOZTATOTT

Az EKIF-fel vagy az általa fenntartott köznevelési intézménnyel köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyban, munkaviszonyban, egyházi szolgálati jogviszonyban, megbízási vagy egyéb munkavégzésre irányuló jogviszonyban álló személy, továbbá az önkéntes.

14. FEGYELMI VÉTSÉG, FEGYELMI ELJÁRÁS, FEGYELMI BÜNTETÉS

A Púétv. 72. § (1) bekezdése szerint fegyelmi vétséget követ el a köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyban álló, ha köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyból eredő kötelezettségét vétkesen megszegi. A kiszabható fegyelmi büntetések a Púétv. 72. § (2) bekezdése szerint: megrovás; a havi illetmény legfeljebb hat hónapra szóló, legfeljebb húsz százalékos csökkentése; a vezetői megbízás visszavonása; elbocsátás. Fegyelmi büntetés kiszabására – a Púétv. 72. § (5) bekezdése szerinti megrovás kivételével – kizárólag a Púétv. és a Vhr. szerint lefolytatott fegyelmi eljárásban kerülhet sor.

15. A FEGYELMI JOGKÖR GYAKORLÓJA

A Vhr. 109. § (1) bekezdése szerint a köznevelési foglalkoztatotti jogviszony megszüntetésével és a havi illetmény megállapításával kapcsolatos munkáltatói jogok gyakorlásával felruházott személy vagy testület. Személyét az intézmény szervezeti és működési szabályzata egyértelműen meghatározza. Az intézményvezetővel szemben a fegyelmi jogkört a fenntartó munkáltatói jogkör gyakorlására jogosult képviselője gyakorolja.

16. BELSŐ TÉNYFELTÁRÁS

A jelen Szabályzat szerinti, nem hatósági és nem fegyelmi eljárás, amelynek kizárólagos célja annak tisztázása, hogy szükséges-e gyermekvédelmi jelzés, hatósági eljárás kezdeményezése, feljelentés, fegyelmi eljárás megindítása, tanulói fegyelmi eljárás kezdeményezése, illetve prevenciós vagy helyreállító intézkedés.

17. KÁNONJOG ALKALMAZÁSÁNAK SZÜKSÉGESSÉGE

Azokban az esetekben, amikor a gyermekbántalmazási ügyben a bejelentéssel érintett személy klerikus (pap, diakónus), illetve a megszentelt élet intézményének vagy apostoli élet társaságának tagja, vagy egyházi alkalmazásban álló személy, a hatályos egyházjogi rendelkezések figyelembevételével kánonjogi eljárást is le kell folytatni.

A kánonjogi eljárás nem érinti az állami jogszabályokban előírt jelzési, bejelentési, feljelentési és eljárási kötelezettségek teljesítését, hanem azokkal párhuzamosan alkalmazandó.[23]

[23] „Ha a megszentelt élet intézményének vagy az apostoli élet társaságának tagja, vagy bármely hívő, aki az egyházban valamilyen méltósággal rendelkezik vagy valamilyen hivatalt vagy funkciót gyakorol, olyan büntetendő cselekményt követ el, amelyről az 1. §-ban vagy az 1395. kán. 3. §-ában van szó, az 1336. kán. 2-4. §-a szerint büntetendő, más büntetések hozzáadásával is, a büntetendő cselekmény súlyosságának megfelelően”. Codex Iuris Canonici VI. könyv, II. rész, VI. cím, 1398. kánon, 2. §;

V. A SZABÁLYZAT HATÁLYA

1. INTÉZMÉNYI HATÁLY

Jelen Szabályzat az EKIF-re és az általa fenntartott köznevelési intézményekre vonatkozik.

2. SZEMÉLYI HATÁLY

Védendő személyek köre:

A Szabályzat kiterjed az EKIF-fel köznevelési jogviszonyban lévő, illetve az intézményekben egyéb jogcímen vagy az intézmények telephelyein, vagy valamely rendezvényének helyszínén egyéb jogcímen tartózkodó gyermekekre (kiskorúakra) és a kiszolgáltatott személyekre.

Kötelezett személyek köre:

A Szabályzat kiterjed az EKIF és az általa fenntartott köznevelési intézmények és azok szervezeti egységeinek alkalmazottaira, megbízottaira, szerződéses partnereire, önkénteseire.

3. TÁRGYI HATÁLY

– Határátlépések

– Bántalmazás

– Az emberi méltóság megőrzéséért végzett preventív tevékenység

– A bántalmazás és a határátlépés észlelése, jelzése, a belső tényfeltárás, valamint a sérelmet szenvedett vagy feltételezetten sérelmet szenvedett gyermek támogatása

4. TERÜLETI HATÁLY

Az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye területén, az EKIF fenntartásában lévő köznevelési intézmények székhelyei, tagintézményei, telephelyei, valamint azok a helyszínek (a Főegyházmegye területén és azon kívül), ahol az EKIF, illetve intézményei tevékenységet végeznek (pl. táborok, ünnepségek, egyéb rendezvények). Vonatkozik továbbá az EKIF intézményeivel szerződéses jogviszonyban lévő azon intézményekre, amelyek tevékenységüket részben vagy egészben az EKIF által fenntartott intézmények telephelyein folytatják (pl. az intézményektől azok telephelyeit bérbe vevő zeneiskolák).

5. IDŐBELI HATÁLY

Jelen Szabályzat – a módosításokkal egységes szerkezetben – a kihirdetés napjától, de legkorábban 2026. év december hó 01. napján lép hatályba, és visszavonásig hatályos.

A Szabályzat rendelkezéseit a hatálybalépését követően tudomásra jutott ügyekben kell alkalmazni. A folyamatban lévő ügyekben a cselekmény elkövetésekor, illetve az eljárás megindításakor hatályos rendelkezéseket kell alkalmazni, kivéve, ha a módosított rendelkezések az érintettre nézve kedvezőbbek. Azokban az ügyekben, amelyekben az eljárás megismétlésére kerül sor, a foglalkoztatottal szemben jogkövetkezmény kizárólag a Púétv. és a Vhr. szerinti fegyelmi eljárásban alkalmazható.

A Szabályzatot a Fenntartói Etikai Bizottság (a továbbiakban: FEB) kezdeményezésére, de legalább kétévente felül kell vizsgálni.

VI. KIHIRDETÉS, KÖZZÉTÉTEL ÉS MEGISMERTETÉS

1. A Szabályzatot és minden módosítását az EKIF főigazgatója hirdeti ki. A Szabályzatot a Púétv. 13. § (2) bekezdése alapján a helyben szokásos és általában ismert módon közzé kell tenni. A közzététel időpontját dokumentálni kell.
2. A Szabályzatot és annak minden módosítását a hatálybalépés előtt valamennyi foglalkoztatottal igazolható módon meg kell ismertetni. A megismertetés igazolható módja a jelenléti ívvel dokumentált tájékoztató. Az igazolásokat az intézmény a személyi anyagtól elkülönítve, a hatályvesztést követő öt évig megőrzi.
3. A jogviszony létesítésekor a Szabályzatot a foglalkoztatottnak át kell adni; a Szabályzat ismerete és megtartása a munkaköri leírás részét képezi. A megbízottak, szerződéses partnerek és önkéntesek esetében a Szabályzat megtartására vonatkozó kötelezettséget a szerződésben ki kell kötni.
4. A Szabályzat megismertetésének elmaradása esetén a Szabályzatban meghatározott magatartási kötelezettség megszegésére alapított igény az érintett foglalkoztatottal szemben nem érvényesíthető.
5. Az intézmény a honlapján közzéteszi a gyermekvédelmi csoport tagjainak nevét és elérhetőségét, a gyermekvédelmi felelős személyét, valamint a bejelentés megtételére szolgáló elérhetőségeket.

VII. PREVENCIÓ

A biztonságos és megtartó iskolai környezet és kultúra átfogó, rendszerszemléletet kíván, ahol nem elsősorban és kizárólagosan az intervención és az esetkezelésen van a hangsúly, hanem a bántalmazások és határátlépések megelőzésén, egy olyan szemléletformáló folyamat kereteiben, amelynek természetesen része a bántalmazási esetek hatékony, időszerű és átlátható kezelése, de a fő fókusz az egymás emberi méltóságát teljes körűen tiszteletben tartó, egymásra odafigyelő és egymás határait érteni akaró intézményi kultúrán van.

A PREVENCIÓ ESZKÖZEI

1. Tájékoztatás

Jelen Szabályzat tartalmáról az EKIF tájékoztatja a Szabályzat személyi hatálya alá eső személyeket, valamint a védendő személyek csoportjába eső személyek törvényes képviselőit, valamint minden köznevelési intézményben jól látható és elérhető helyen kifüggeszti, valamint az intézmények weboldalán elérhetővé teszi.

A tájékoztatás, a közzététel és az igazolható megismertetés részletes szabályait a „Kihirdetés, közzététel és megismertetés” című fejezet tartalmazza.

2. Képzések

Az oktatás és a képzés a szemléletformálás leghatékonyabb eszköze. Alapvető fontosságú, hogy a szervezet minden alkalmazottja, illetve szerződéses partnere, tagja hozzáférjen a szerepének és felelősségének megfelelő rendszeres gyermekvédelmi képzéshez, már a bevezető szakasztól kezdve.

Jelen Szabályzathoz kapcsolódóan az EKIF (szükség esetén gyermekvédelmi szakember közreműködésével) célcsoportok (gyermekek, szülők, pedagógusok) szerint differenciáltan rendszeres képzések tartását támogatja, elősegíti.

3. Pszichológiai segítségnyújtás

Az EKIF minden intézményében kiemelten fontosnak tartja a pszichológiai szolgáltatások biztosítását:

– egyéni és csoportos terápia

– önismeret

– pedagógus szupervízió stb.

4. Együttműködés a gyermekekkel és a szülőkkel

Mind a preventív szemléletformáló folyamatok, mind az intervenciós és esetkezelés kapcsán együttműködő, partneri és bizalmi viszonyt szükséges kialakítani a gyermekekkel és a szülőkkel, amelynek kiemelt eszközei a folyamatos és transzparens tájékoztatás, a konstruktív, egymás határait tisztelő párbeszéd, a képzés, valamint szükséges intervenció esetén az utánkövetés.

A szülőkkel való együttműködés nemcsak jog, kötelesség is, mely mindkét felet terheli: az intézmény együttműködési kötelezettsége együtt jár a szülők együttműködési kötelezettségével, amely nélkül a preventív eszközök nem tudnak hatékonyan működni.

5. A gyermekekkel való kapcsolattartás magatartási szabályai

A Púétv. 38. § c) pontja alapján a foglalkoztatottakra az alábbi magatartási szabályok irányadók:

5.1. a gyermekkel való kapcsolattartás minden formájában tiszteletteljes, az emberi méltóságot tiszteletben tartó hangnem használata kötelező; tilos a megalázó, kigúnyoló, megszégyenítő, fenyegető vagy érzelmi nyomásgyakorlásra irányuló kommunikáció;

5.2. tilos a gyermekek közötti indokolatlan megkülönböztetés, a kiválasztottság vagy a kiközösítés érzetét keltő bánásmód, továbbá a gyermekek egymás vagy a munkatársak ellen hangolása;

5.3. a gyermekkel folytatott egyéni beszélgetést lehetőség szerint nyitott ajtónál vagy más felnőtt tudtával kell lefolytatni; ha a beszélgetés a gyermek veszélyeztetettségére utaló információt tartalmazott, azt az osztályfőnök vagy a gyermekvédelmi felelős felé jelezni kell;

5.4. a foglalkoztatott a gyermekkel az intézményi feladatellátáson kívül, magánjellegű céllal – a hozzátartozói viszony kivételével – nem tart kapcsolatot; az intézményi célú elektronikus kapcsolattartás az intézmény által biztosított csatornán történik, és a törvényes képviselő számára átlátható;

5.5. a foglalkoztatott a gyermekkel az intézmény szervezett programján kívül kétszemélyes találkozót nem szervez, a gyermeket magánlakásába nem hívja, gépjárművében egyedül nem szállítja, kivéve a veszélyhelyzet elhárítását vagy a törvényes képviselő előzetes, írásbeli hozzájárulását;

5.6. tilos a gyermeknek személyre szóló, értékes ajándékot adni, illetve tőle ilyet elfogadni;

5.7. a gyermekről kép-, hang- vagy videófelvétel kizárólag jogszabályban vagy e Szabályzatban meghatározott jogalappal készíthető és kezelhető;

5.8. az 5.1 – 5.7. pont szerinti szabályoktól való, pedagógiai vagy gyermekvédelmi célból indokolt eltérést az érintett foglalkoztatott előzetesen, ennek lehetetlensége esetén haladéktalanul utólag jelzi az intézményvezetőnek, aki azt írásban rögzíti.

Az 5. pontban foglalt szabályok vétkes megszegése a Púétv. 38. § e) pontja alapján fegyelmi eljárás megindítását vonhatja maga után; a fegyelmi felelősség megállapítása és a fegyelmi büntetés kiszabása kizárólag a Púétv. és a Vhr. szerinti eljárásban lehetséges.

6. Kockázatértékelés

Az intézmény a gyermekvédelmi csoport közreműködésével évente értékeli a bántalmazási és határátlépési kockázatokat, különös figyelemmel az öltözőkre, a mosdókra, a felügyelet nélküli helyiségekre, a tanórán kívüli programokra, a táborokra és kirándulásokra, az egyéni foglalkozásokra és az online kapcsolattartásra. Az értékelés eredményét és a megtett intézkedéseket írásban rögzíti, és a tanév végi beszámoló részeként az EKIF főigazgatója részére megküldi.

VIII. A GYERMEKVÉDELEMBEN ELJÁRÓ SZEMÉLYEK, TESTÜLETEK

1. AZ INTÉZMÉNYI GYERMEKVÉDELMI CSOPORT

1.1. Az EKIF minden intézményében egy 3–5 fős gyermekvédelmi csoport működik. A csoportot az intézményi gyermekvédelmi felelős vezeti, akit az intézmény vezetője nevez ki. A csoport feladata az intézménybe járó gyermekek, illetve a kiszolgáltatott személyek védelme, biztonságuk megőrzése. Ennek körében

1.1.1. elkészíti a gyermekvédelemmel kapcsolatos, az éves intézményi tervhez kapcsolódó éves programot,

1.1.2. szervezi a gyermekvédelmi preventív tevékenységeket, képzéseket,

1.1.3. kapcsolatot tart az intézményt látogató szociális segítővel,

1.1.4. együttműködik az intézmény pedagógusaival, különös tekintettel az osztályfőnökökre,

1.1.5. együttműködik az iskolapszichológussal és a fejlesztő pedagógussal,

1.1.6. akár az intézményben, akár az intézményen kívül bántalmazást tapasztal, megteszi a szükséges gyermekvédelmi jelzést, valamint haladéktalanul értesíti az igazgatót,

1.1.7. részt vesz a bántalmazási üggyel kapcsolatos eljárásban, az igazgató irányítása alatt.

1.1.8. A gyermekvédelmi csoport tanácsadó és jelzésre jogosult szervezeti egység: hatósági jogkört nem gyakorol, fegyelmi jogkört nem gyakorol, felelősséget nem állapít meg, és a foglalkoztatási vagy a tanulói jogviszonyt érintő döntést nem hoz. A gyermekvédelmi csoport nevében határozat nem hozható.

1.2. A gyermekvédelmi csoport tagjait – a gyermekvédelmi felelőst is ideértve – az intézmény vezetője írásban, határozott, legfeljebb öt évre szóló időtartamra bízza meg. A megbízásnak tartalmaznia kell a megbízás időtartamát és a tag feladatkörét. A csoport tagjainak nevét és elérhetőségét az intézmény a honlapján és az intézményben jól látható helyen közzéteszi.

1.3. A gyermekvédelmi csoport tagjaira a jelen Szabályzat szerinti összeférhetetlenségi szabályokat kell alkalmazni. A tag köteles haladéktalanul bejelenteni, ha vele szemben összeférhetetlenségi ok merül fel.

1.4. A belső tényfeltárásban a gyermekvédelmi felelős részvételét biztosítani kell; mellőzése esetén annak indokát írásban rögzíteni kell.

2. AZ IGAZGATÓ

2.1. Az igazgató az irányítása alatt álló intézményben teljes körűen felel a jogviszonyban álló gyermekek, tanulók és az abban dolgozó kiszolgáltatott felnőttek biztonságáért.

2.2. Jóváhagyja a gyermekvédelmi programot, a gyermekvédelmi csoport tevékenységét ellenőrzi.

2.3.Előkészíti és a nevelőtestület jóváhagyására előterjeszti az intézményi gyermekvédelmi szabályzatot, melynek jelen Szabályzat alapelveivel, rendelkezéseivel összhangban kell lennie.

Az intézményi gyermekvédelmi szabályzatot a jelen Szabályzat hatálybalépésétől számított hatvan napon belül el kell fogadni és közzé kell tenni.

2.4. Bántalmazás esetén felel a megfelelő gyermekvédelmi jelzés megtételéért, illetve a jelen Szabályzatban előírt eljárási normák betartásáért, beleértve a polgári hatóságokkal való együttműködésre való esetleges kötelezettséget.

2.5. Felel a megfelelő adatvédelmi rendelkezések, köztük a jelen Szabályzatban rögzítettek betartásáért.

2.6. A felmerülő gyermekvédelmi ügyek adminisztrációját irányítja, a dokumentációk megfelelő tárolásáról gondoskodik.

2.7. Gyakorolja a Púétv. 17. § (1) bekezdése és az intézmény szervezeti és működési szabályzata szerinti munkáltatói jogokat. Ha a köznevelési foglalkoztatotti jogviszony megszüntetésével és a havi illetmény megállapításával kapcsolatos munkáltatói jogok gyakorlásával fel van ruházva, a Vhr. 109. § (1) bekezdése alapján ő a fegyelmi jogkör gyakorlója. A fegyelmi jogkör gyakorlójának személyét az intézmény szervezeti és működési szabályzatában egyértelműen meg kell határozni. Az intézményvezetővel szembeni eljárásban a fegyelmi jogkört a fenntartó munkáltatói jogkör gyakorlására jogosult képviselője gyakorolja.

2.8. Gondoskodik arról, hogy a Gyvt. 17. § (2) bekezdése szerinti jelzési és hatósági eljárás kezdeményezésére irányuló kötelezettség határidőben teljesüljön; kiemelt veszélyeztető okra utaló körülmény esetén haladéktalanul, de legkésőbb három munkanapon belül.

2.9. Gondoskodik a jelen Szabályzat szerinti intézkedések írásbeli közléséről, indokolásáról és a jogorvoslatról szóló tájékoztatásról.

2.10. Fegyelmi vétség elkövetésének alapos gyanúja esetén a Púétv. 72. § (6) bekezdése alapján – ha rendkívüli felmentést nem alkalmaz – a tudomásszerzéstől számított tizenöt napon belül köteles a fegyelmi eljárást megindítani. A belső tényfeltárás folyamatban léte e kötelezettség teljesítését nem akadályozza és e határidőt nem hosszabbítja meg.

3. A FENNTARTÓI ETIKAI BIZOTTSÁG (FEB)

3.1. Definíció

A FEB az EKIF etikai és gyermekvédelmi ügyekben eljáró tanácsadó szervezete. Elnevezése arra utal, hogy a tevékenységét, beleértve a gyermekvédelmet, egy tágabb, integrált emberkép szemszögéből, az emberi méltóság keresztény értelmezésének aspektusából vizsgálja: az ember Isten képére és hasonlatosságára teremtetett, létéből fakadó emberi méltósága védelemre szorul. Ennek a védelemnek az ellátása a FEB alapvető küldetése, legyen szó az intézményekben jogviszonnyal rendelkező gyermekekről, tanulókról vagy alkalmazottakról: tevékenysége tehát komplex, a FEB védelmi és preventív funkciót is ellát. Így, bár a gyermekvédelem nem pusztán etikai kérdés, annak megközelítése azonban az: a védelem ellátása során minden esetben a legmagasabb etikai normák, a jelen Szabályzat céljai, a felsorolt alapelvek szerint kell eljárni.

3.2. Cél

A FEB az EKIF gyermekvédelmi politikájáért, az intézményekben folyó gyermekvédelmi tevékenységért felelős szakmai szerv. Célja, hogy az intézményekben jelen Szabályzat célja, alapelvei megvalósuljanak.

3.3. Hatáskörök

A FEB a fenti célok megvalósulása érdekében:

3.3.1. Jelen Szabályzatot jóváhagyja és monitorozza, legalább kétévente annak tartalmát felülvizsgálja, a szükséges módosító javaslatokat az EKIF főigazgatója felé megteszi.

3.3.2. Az intézményekben folyó preventív gyermekvédelmi munkát szakmai tanácsadással támogatja.

3.3.3. Az EKIF intézményei (vezetők, pedagógusok, szülők, diákok) számára képzéseket, tanfolyamokat javasol.

3.3.4. Konkrét bántalmazási ügyekben tanácsadóként jár el, jelen szabályzat eljárási rendelkezéseinek megfelelően; e körben szakmai véleményt és javaslatot fogalmaz meg, döntést azonban nem hoz, a bántalmazás megtörténtét kötelező erővel nem állapítja meg, felelősséget nem állapít meg, szankciót nem alkalmaz, és a foglalkoztatási vagy tanulói jogviszonyt érintő munkáltatói, illetve fegyelmi jogkört nem gyakorol.

3.3.5. Bántalmazási ügyekben (amennyiben szükségesnek érzi, szakértő bevonásával) vizsgálja meg a kánonjogi eljárás megindításának szükségességét. Amennyiben a bántalmazás egyházi eljárást igényel, azt haladéktalanul jelenti a Főegyházmegye gyermekvédelmi felelősének.

3.3.6. Amennyiben a bántalmazási ügyben felmerül az állami hatóságok felé fordulás szükségessége, azt az EKIF főigazgatója útján haladéktalanul megteszi abban az esetben is, ha az nem mutatkozik egyértelműnek.

3.3.7. Amennyiben a bejelentéssel érintett személy hivatásbéli alkalmassága kérdésessé válik, az őt alkalmazó igazgató felé szakmai tanáccsal él az esetleges tovább foglalkoztatás, a foglalkoztatás megszüntetése vagy szüneteltetése kérdésében. A szakmai tanács a munkáltatói jogkör gyakorlóját nem köti, azt nem helyettesíti, és a Púétv. és a Vhr. szerinti fegyelmi eljárás lefolytatása alól nem mentesít.

3.3.8. Együttműködik az intézményi gyermekvédelmi felelősökkel, az intézményi pszichológusokkal és az igazgatókkal: számukra rendszeres (legalább évenkénti) szakmai egyeztetésre lehetőséget biztosít.

3.3.9. A FEB és az EKIF a köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyban állóval szemben fegyelmi jogkört nem gyakorol, fegyelmi határozatot nem hoz és fegyelmi határozatot nem bírál felül; kivéve az intézményvezetővel szembeni eljárást, amelyben a fegyelmi jogkört a fenntartó munkáltatói jogkör gyakorlására jogosult képviselője gyakorolja.

3.4. Tagság

3.4.1. A FEB 5–7 állandó tagból és tetszés szerinti számú eseti tagból áll.

3.4.2. Az állandó tagokat az EKIF főigazgatója bízza meg és menti fel. Kinevezésről és felmentésről a tagot írásban kell értesíteni. A megbízásnak tartalmaznia kell a megbízás időtartamát és a tag szakterületét. Az állandó tagok névsorát és szakterületét az EKIF a honlapján közzéteszi.

3.4.3. A FEB állandó tagjai három évre kapnak megbízást, ami további 3 éves időszakokra korlátozás nélkül meghosszabbítható. A folyamatosság érdekében kettőnél több új tag kinevezése ne történjen egy évben.

3.4.4. A FEB állandó tagjai között szerepelnie kell (egy személy több szakértelemmel is rendelkezhet):

- egy pszichológusnak,
- egy gyermekvédelmi szakembernek,
- három köznevelési és/vagy szakképzési igazgatónak,
- egy, a Főegyházmegyében szolgálatot teljesítő egyházi személynek.

3.4.7. A FEB eseti tagjai: konkrét gyermekvédelmi ügyekben a FEB tagjai behívhatnak a témában jártas, alkalmas szakembereket (pl. jogász, kánonjogász) vagy az adott intézmény munkatársát, az intézmény szülői köréhez tartozó szülőt. Az eseti tag az ügy tárgyalásán tanácskozási joggal vesz részt, rá a titoktartási és összeférhetetlenségi szabályok ugyanúgy vonatkoznak. Az adott intézmény munkatársa, szülője vagy diákja nem vehet részt olyan ügy tárgyalásán, amelyben érintett.

3.4.7. FEB a prevenciós tevékenység, a gyermekeknek szóló tájékoztatás, a bejelentési lehetőségek hozzáférhetősége, valamint a Szabályzat felülvizsgálata során biztosítja a gyermekek önkéntes, életkorukhoz és érettségükhöz igazodó, támogatott részvételét. Ennek formája lehet külön gyermekkonzultáció vagy az ilyen tárgyú napirendi pontokhoz kapcsolódó tanácskozás. A gyermekek visszajelzést kapnak javaslataik figyelembevételéről.

3.5. A FEB elnöke

A FEB tagok elnököt választanak maguk közül. Az elnök megbízatása egy évre szól, ami további időszakra tetszés szerinti számmal meghosszabbítható. Az elnök:

- összehívja a FEB üléseit,
- irányítja a Bizottság munkáját,
- kijelölt jegyzőkönyvvezető útján biztosítja a jegyzőkönyvek vezetését,
- az eljárások lefolytatása során felel jelen Szabályzat rendelkezéseinek maradéktalan megtartásáért,
- az elnök szükség szerint megbízhat további személyeket vagy szervezeteket részfeladatok elvégzésével,
- az ügy tárgyalása előtt megvizsgálja és a jegyzőkönyvben rögzíti az összeférhetetlenség fennállását vagy hiányát.

3.6 Összeférhetetlenségi szabályok

3.6.1. A FEB tagoknak tájékoztatniuk kell az elnököt, amennyiben a sérelmet szenvedett vagy feltételezetten sérelmet szenvedett gyermekkel, illetve a bejelentéssel érintett személlyel

- rokonságban áll,
- üzleti vagy munkakapcsolatban áll,
- bármilyen egyéb, elfogultságot eredményezhető kapcsolatban áll.
- az ügyben tanúként vagy szakértőként vesz részt, az ügyben bejelentést tett, vagy az ügyben belső tényfeltárást folytatott,
- a bejelentéssel érintett személy feladatainak, megbízásainak átvételében vagy jogviszonyának megszüntetésében érdekelt.

3.6.2. Az I. pontban felsoroltak bármelyike esetén az érintett tagnak kérnie kell a tagsága felfüggesztését az eset tárgyalásakor.

3.6.3. A tagnak tájékoztatnia kell az elnököt, amennyiben úgy érzi, hogy személyes konfliktusban áll az intézménnyel vagy a FEB valamely tagjával, és ez befolyásolhatja az ügyben az ítélőképességét. Az elnöknek ilyen esetben a tagot fel kell mentenie a szóban forgó eset tárgyalása alól.

3.6.4. Az érintett személy – a bejelentő, a sérelmet szenvedett vagy feltételezetten sérelmet szenvedett gyermek, illetve a bejelentéssel érintett személy – az összeférhetetlenség fennállását az ügy tárgyalását megelőzően, illetve a tudomásszerzéstől számított három munkanapon belül írásban, indokolással kifogásolhatja. A kifogásról a FEB elnöke – a saját érintettsége esetén az EKIF főigazgatója – három munkanapon belül, indokolt írásbeli döntéssel határoz.

3.6.5. Az összeférhetetlenségi szabályokat alkalmazni kell a gyermekvédelmi csoport tagjaira, a belső tényfeltárást végző biztosra, a jegyzőkönyvvezetőre és az eljárásban közreműködő minden személyre.

4. SZERVEZETI ÁBRA

Esztergom-Budapesti Főegyházmegye – Főegyházmegyei Gyermekvédelmi Bizottság | EKIF Főigazgató – Fenntartói Etikai Bizottság | Intézményvezetők – Gyermekvédelmi Csoportok

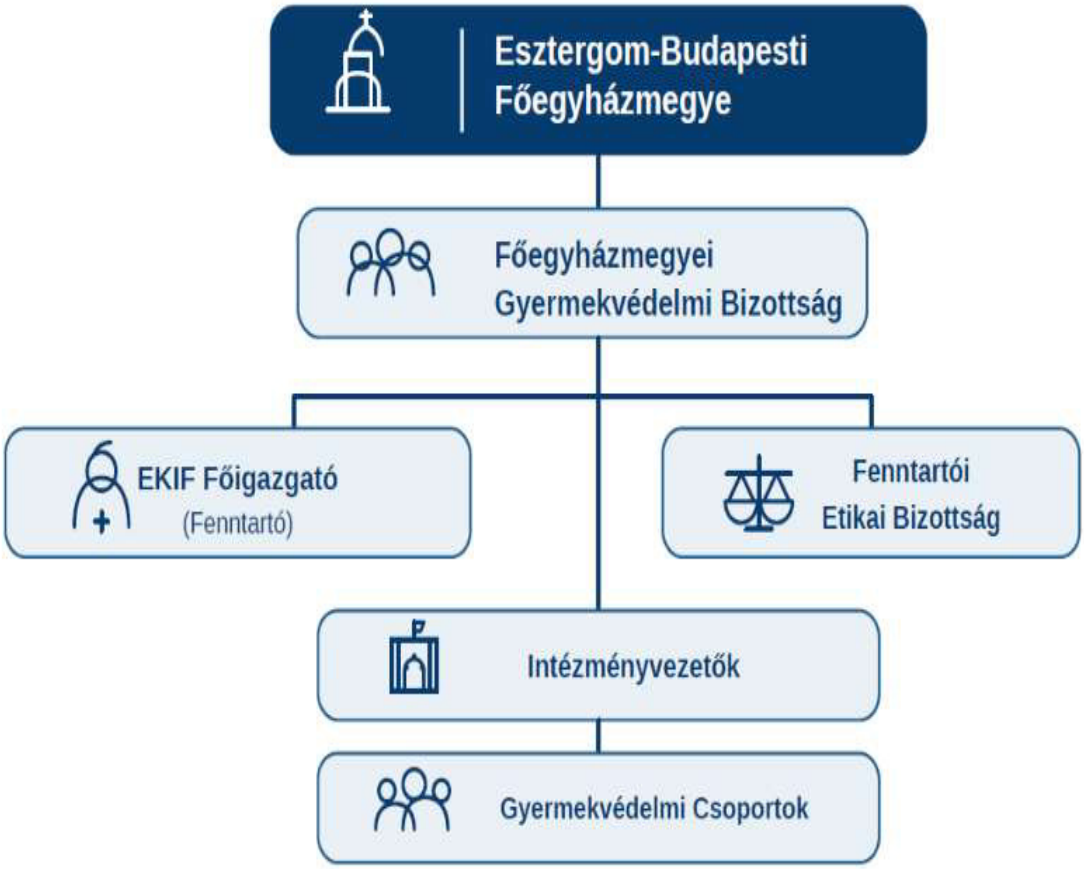

A szervezeti ábra a gyermekvédelmi feladatellátás szakmai kapcsolatrendszerét mutatja be; nem jelent alá-fölérendeltségi viszonyt a munkáltatói és a fegyelmi jogkör gyakorlása tekintetében.

5. ELJÁRÁSI NORMÁK

A jelen fejezet a bántalmazás és a határátlépés észlelésének, jelzésének, a belső tényfeltárásnak és **a sérelmet szenvedett vagy feltételezetten sérelmet szenvedett gyermek támogatásának** belső rendjét szabályozza. A bejelentéssel érintett személlyel szembeni jogkövetkezmény alkalmazására kizárólag az alábbi eljárásokban kerülhet sor:

a) köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyban álló esetén a Púétv. 72. §-a és a Vhr. szerinti fegyelmi eljárásban;

b) tanuló esetén az Nkt. 58. §-a, a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló miniszteri rendelet, valamint az intézmény házirendje és szervezeti és működési szabályzata szerinti fegyelmi eljárásban;

c) egyéb személy esetén a rá irányadó szerződéses rendelkezések, illetve a hatályos jogszabályok alapján;

d) hatósági vagy büntetőeljárásban, az arra hatáskörrel rendelkező szerv előtt.

A gyermeket érintő intézkedések meghozatalakor az intézkedésre jogosult személy köteles az érintett gyermek legjobb érdekét egyedileg értékelni és elsődleges szempontként figyelembe venni, szükség szerint a gyermekvédelmi felelős vagy más megfelelő szakember bevonásával.

A mérlegelés során különösen a gyermek biztonságát, testi és lelki állapotát, életkorát, érettségét, egyéni szükségleteit és esetleges fokozott sérülékenységét, véleményét, továbbá az intézkedési lehetőségek rövid és hosszú távú hatásait kell figyelembe venni. Külön értékelni kell az ismételt traumatizáció, a megtorlás és a megbélyegzés kockázatát, valamint a gyermek tanulmányai és támogató kapcsolatainak folytonosságát.

Az ügy irataiban az intézkedés jelentőségéhez igazodó részletességgel rögzíteni kell a figyelembe vett körülményeket, a gyermek véleményét és annak értékelését, a mérlegelt lehetőségeket, valamint a választott intézkedés indokait. Több gyermek érintettsége esetén mindegyikük legjobb érdekét külön kell értékelni. A mérlegelést a körülmények érdemi változásakor felül kell vizsgálni.

A mérlegelés és annak dokumentálása nem késleltetheti a haladéktalan védelmi intézkedéseket vagy a jogszabályban előírt jelzési és eljáráskezdeményezési kötelezettségek teljesítését; sürgős esetben a dokumentálást az intézkedést követően haladéktalanul kell elvégezni. A gyermek legjobb érdekére hivatkozás nem helyettesíti a tényállás tisztázását, és nem korlátozhatja az eljárásban érintettek törvényben biztosított jogait.

6. JELENTÉSTÉTELI KÖTELEZETTSÉG AZ INTÉZMÉNYEKBEN

1.1. Az EKIF fenntartásában működő köznevelési intézmény minden munkatársa jelzőrendszeri tag.

1.2. Akinek tudomására jut az intézményében érintett kiskorú vagy kiszolgáltatott személy ellen elkövetett bármilyen bántalmazás, beleértve a szexuális visszaélést, jelentési kötelezettséggel tartozik az intézmény igazgatója felé. Az intézmény – a Gyvt. 17. § (2) bekezdése alapján, **a**

bejelentéssel érintett személy kilététől függetlenül – jelzéssel él a gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szolgáltatónál, a gyermek bántalmazása, súlyos elhanyagolása vagy egyéb más súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén pedig hatósági eljárást kezdeményez a gyámhatóságnál. Ha a bántalmazásban maga az iskolavezetés érintett, akkor a jelzést a fenntartó képviselője felé kell megtenni.

1.3.1 Ha a foglalkoztatott a jelzési vagy a hatósági eljárás kezdeményezésére irányuló kötelezettségét nem közvetlenül, hanem az intézmény vezetője vagy az arra kijelölt személy útján gyakorolja, kiemelt veszélyeztető okra utaló körülmény észlelése esetén haladéktalanul, de legkésőbb három munkanapon belül köteles azt az intézmény vezetőjénél vagy a kijelölt személynél kezdeményezni. Az intézmény vezetője a kezdeményezést követő három munkanapon belül teljesíti a jelzési, illetve kezdeményezési kötelezettséget. E kötelezettségek elmulasztása a Gyvt. 17. § (4a)–(4b) bekezdése alapján büntetőjogi felelősségre vonással járhat.

1.3.2. A jelzés megtételét, annak időpontját, tartalmát és címzettjét írásban dokumentálni kell. A jelzés megtétele nem függ attól, hogy a belső tényfeltárás megindult-e vagy lezárult-e, és nem késleltethető.

1.4. Az intézmény vezetőjének a törvényi előírásoknak megfelelően a tudomásszerzéskor haladéktalanul jelzéssel kell élnie szükség esetén a gyermekvédelmi rendszer, illetve bűncselekmény gyanúja esetén az állami hatóságok felé, és a történtekről minden esetben tájékoztatnia kell az EKIF főigazgatóját.

1.5. Az intézményen belüli, a tantestület, valamint a szülők, diákok felé történő tájékoztatásban az intézmény vezetője együttműködik a Fenntartói Etikai Bizottsággal. A tájékoztatás nem terjedhet ki a bejelentéssel érintett személy, a sérelmet szenvedett vagy feltételezetten sérelmet szenvedett gyermek és a bejelentő azonosítására alkalmas adatokra, továbbá a folyamatban lévő eljárás megállapításaira. A belső tényfeltárás lezárása előtt, valamint a jogkövetkezményről szóló döntés véglegessé válása előtt az ügy a tanulói vagy a szülői közösség előtt nem ismertethető.

7. JELENTÉSTÉTELI KÖTELEZETTSÉG AZ ÁLLAMI HATÓSÁGOK FELÉ

1.1. A bántalmazás azon eseteiben, amelyek bűncselekményt valósítanak meg, az érintett intézmény vezetése haladéktalanul köteles megtenni a bejelentést az illetékes állami hatóság felé, a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően. Amennyiben a tények ismeretében teljes bizonyossággal nem állapítható meg, hogy a bűncselekmény megvalósult-e vagy sem, úgy kell eljárni, mintha bűncselekmény történt volna.

1.2. Az igazgató egyidejűleg értesíti az EKIF főigazgatóját és a Főegyházmegye Gyermek- és Ifjúságvédelmi Bizottságát.

1.3. A bejelentést követően az érintett intézmény (az igazgató érintettsége esetén az EKIF vezetése, a FEB szakmai támogatásával) belső tényfeltárást indít. (Lásd IX fejezet, 4. pont)

1.4. A belső tényfeltárás során mind az intézmény, mind az EKIF vezetősége teljes körűen együttműködik az állami hatóságokkal az eset kivizsgálásában, a belső tényfeltárás eredményeit a hatóságokkal megosztja.

1.5. Amennyiben állami hatóságok eljárása vagy büntetőeljárás indult az EKIF vagy valamely intézmény alkalmazottjával vagy diákjával szemben, a belső tényfeltárás kizárólag a hatóságok engedélyével folytathatók, annak hiányában azokat szüneteltetni kell. A büntetőeljárás vagy más hatósági eljárás megindulása nem érinti a Púétv. 72. § (6) bekezdése szerinti fegyelmi eljárás megindítási kötelezettségét és határidejét; a megindított fegyelmi eljárás a Vhr. 114. § (1) bekezdés b) pontja alapján – legfeljebb a büntető- vagy szabálysértési eljárás jogerős befejezéséig – felfüggeszthető.

8. KEZDETI ELJÁRÁS, AZONNALI LÉPÉSEK

1.1. A bántalmazásról tudomást szerzett alkalmazott azonnal értesíti az intézmény vezetőjét. A tudomásszerzés időpontját és tartalmát írásban rögzíteni kell; a Púétv. 72. § (6) bekezdése szerinti tizenöt napos határidő szempontjából a fegyelmi jogkör gyakorlójának tudomásszerzése az irányadó.

1.2. Ha a bejelentéssel érintett személy köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyban áll, a munkáltatói jogkör gyakorlója a gyermekek védelme és a tényállás tisztázása érdekében a jogviszonyra irányadó jogszabályok keretei között, a szükségesség és az arányosság elvének megtartásával intézkedik. E körben:

1.2.1. fegyelmi eljárás megindítása esetén a Púétv. 72. § (4) bekezdése alapján a fegyelmi határozat kihirdetéséig, de legfeljebb harminc napig állásából felfüggesztheti, ha jelenléte a tényállás tisztázását gátolná, vagy a kötelezettségszegés súlya és jellege a munkahelytől való távoltartást indokolja; a felfüggesztést azonnal meg kell szüntetni, ha annak indoka már nem áll fenn;

1.2.2. fegyelmi eljárás hiányában a munkavégzés alóli mentesítés, illetve a munkavégzés helyének vagy feladatainak átmeneti átszervezése – a havi illetmény fenntartása mellett – a Púétv. és a kinevezés keretei között rendelhető el, a szükséges legrövidebb időtartamra;

1.2.3. a munkavégzés alóli mentesítés, illetve a felfüggesztés nem fegyelmi büntetés, az ártatlanság vélelmét nem érinti; azt írásban, indokolással és a jogorvoslatról szóló tájékoztatással kell közölni;

1.2.4. jelen Szabályzat alapján – jogszabályi jogcím hiányában – a foglalkoztatott munkavégzése határozatlan időre nem függeszthető fel, és vele szemben más, fegyelmi büntetéssel azonos hatású intézkedés nem alkalmazható.

1.3. Amennyiben a bejelentéssel érintett személy a kiskorú gyámja vagy törvényes képviselője, az igazgató haladéktalanul megteszi a gyermekvédelmi jelzést.

1.4. Amennyiben a bejelentéssel érintett személy az intézmény kötelékébe tartozik, az első értesülést követően az érintett vezető összegyűjti az elérhető információkat a feltételezett bántalmazás körülményeiről: jellegéről; helyéről és idejéről; a feltételezetten sérelmet szenvedett gyermek

nevéről, elérhetőségéről; a jelenlegi és az esemény idején betöltött életkoráról; a bejelentéssel érintett személy életkoráról és elérhetőségéről; illetve bármi egyéb fontos részletről.

1.5. Amennyiben a bejelentéssel érintett személy nem az intézmény kötelékébe tartozik (pl. szülő, látogató, külsős együttműködő partner), vele szemben a rá hatályos iskolai szabályzat, valamint a hatályos jogszabályok alkalmazásával köteles eljárni.

1..6. Az első értesülést követően és az információk birtokában az érintett vezető megteszi a hivatalos jelentést a feltételezett eseményről az EKIF főigazgatója felé. A jelentést írásban, a tudomásszerzéstől számított három munkanapon belül kell megtenni.

1.7. Amennyiben bűncselekmény gyanúja merül fel, bejelentést tesz az illetékes hatóságoknál, és a továbbiakban együttműködik a hivatalos hatóságokkal.

1.8. Az intézmény vezetője felajánlja a személyes találkozás lehetőségét a sérelmet szenvedett vagy feltételezetten sérelmet szenvedett gyermeknek. Ha a sérelmet szenvedett vagy feltételezetten sérelmet szenvedett személy kiskorú, akkor a találkozás a szülők vagy gondviselő jelenlétében történik. A találkozásról az iskolapszichológust minden esetben előre tájékoztatja, kéri a tanácsát, és amennyiben szükséges, az iskolapszichológus a találkozón vegyen részt. A sérelmet szenvedett vagy feltételezetten sérelmet szenvedett gyermek esetében a törvényes képviselőt a gyermek érdekének és az irányadó jogszabályoknak megfelelően be kell vonni és tájékoztatni. A törvényes képviselő jelenléte mellőzendő, ha ő érintett lehet a bántalmazásban vagy a veszélyeztetésben, érdekellentét áll fenn, vagy a gyermek – korára és érettségére figyelemmel értékelhető okból – ezt kéri. Ilyen esetben a gyermek számára az ügyben nem érintett, általa elfogadott támogató személy. szükség esetén független szakembert kell biztosítani, és meg kell tenni a szükséges gyermekvédelmi jelzést.
A vezető tanúsítson együttérző, megértő hozzáállást a feltételezetten sérelmet szenvedett gyermekkel és családjával szemben.

1.9. Az intézmény vezetője ajánljon fel azonnali és hosszú távú segítséget a feltételezetten sérelmet szenvedett gyermeknek és családjának. Az intézmény a gyermekkel és törvényes képviselőjével együttműködve egyéni biztonsági és támogatási tervet készít. A terv tartalmazza a gyermek aktuális biztonsági kockázatainak értékelését, az érintett személlyel való kapcsolat korlátozását, a tanulás és iskolai jelenlét biztonságos feltételeit, a kijelölt kapcsolattartót, a pszichológiai, egészségügyi, szociális vagy jogi támogatáshoz való hozzáférést, továbbá a felülvizsgálat időpontját. A támogatás igénybevétele önkéntes; annak visszautasítása nem érinti a gyermek védelmére irányuló intézményi kötelezettséget.

1.10. A vezető értesítse a bejelentéssel érintett személyt a vizsgálatról. Az értesítést a tudomásszerzéstől számított három munkanapon belül, írásban kell megtenni. Az értesítésnek tartalmaznia kell a vizsgált magatartás leírását, annak feltételezett idejét és helyét, a jelen Szabályzat megsértettnek állított rendelkezését, az eljárás tárgyát és célját, valamint az érintett e Szabályzat szerinti jogairól szóló tájékoztatást. Ennek keretében:

1.10.1. Tájékoztassa a bejelentéssel érintett személyt arról, hogy jogi segítséget kérhet, mielőtt a további eljárás elindul. Az eljárás során képviselőt – így hozzátartozóját, jogi képviselőjét vagy érdekképviseleti szerv képviselőjét – vehet igénybe; a képviselő az eljárási cselekményeken jelen lehet.

1.10.2. Az érintett gyermeket az eljárás megindításakor és annak érdemi szakaszaiban korához, érettségéhez és kommunikációs szükségleteihez igazodó módon tájékoztatni kell az eljárás céljáról, résztvevőiről, várható menetéről és időtartamáról, jogairól, az elérhető támogatásról, valamint arról, hogy az általa közölt információkat kik és milyen célból ismerhetik meg. A gyermeket – a hatósági eljárás és más személyek jogainak sérelme nélkül – az ügy lezárásáról, az őt érintő intézkedésekről és azok indokairól is tájékoztatni kell. Ha a döntés eltér a gyermek kifejezett véleményétől, annak okát számára érthető módon meg kell magyarázni.

1.10.3. A vezető tájékoztassa a bejelentéssel érintett nagykorú személyt, hogy a vizsgálat alatt az üggyel érintett kiskorúakkal – a munkaköri feladatai ellátásán kívül – nem tarthat kapcsolatot; e korlátozás kizárólag a szükséges mértékben és időtartamra, írásban, indokolással rendelhető el.

1.10.4. A vezető tegyen meg mindent annak érdekében, hogy a bejelentéssel érintett személy kapjon meg minden méltányolható segítséget az eljárás alatt.

1.10.5. A vezető tájékoztassa az alkalmazásában álló, bejelentéssel érintett nagykorú személyt, hogy a vizsgálat alatt semmilyen kapcsolatot nem tarthat a bejelentést tevő személyekkel. Tilos a sajtóval találkoznia, nyilatkozatot adnia. E korlátozás nem érinti a bejelentéssel érintett személynek a jogai érvényesítéséhez fűződő jogát, így különösen a jogi képviselőjével, az érdekképviseleti szervvel, valamint a hatóságokkal és a bírósággal való kapcsolattartás jogát.

1.10.6. A vezető biztosítsa a bejelentéssel érintett személyt, hogy a vizsgálat eredményes lefolytatásáig az ártatlanság vélelme megilleti, ugyanakkor hívja fel a figyelmét a vizsgálattal való együttműködésének szükségességére. Az együttműködés nem követelhető meg olyan módon, hogy az érintett önmagára nézve terhelő nyilatkozat megtételére kényszerüljön; a nyilatkozattétel megtagadása önmagában nem értékelhető a terhére.

1.10.7. A vezető tájékoztassa a bejelentéssel érintett személyt arról, hogy az ügy iratait – a sérelmet szenvedett vagy feltételezetten sérelmet szenvedett gyermek, a bejelentő és a tanúk azonosítására alkalmas adatok, valamint a különleges adatok szükséges körű kitakarásával – megtekintheti, azokról feljegyzést készíthet, azokra észrevételt tehet és további bizonyítást javasolhat.

1.11. Amennyiben az EKIF kommunikációs szakemberei szerint arra szükség van, készüljön egy rövid sajtótájékoztató anyag, mely rögzíti a felhozott sérelmet, jelzi, hogy a vizsgálat eredményes lefolytatása előtt részletekről nem lehet beszámolni. Hangsúlyozzák, hogy az intézmény tiszteli és védi a gyermekek jogát a visszaéléstől mentes élethez, és hogy mindent megtesznek a gyanú gondos kivizsgálása érdekében. A nyilatkozatról tájékoztatni kell az intézmény munkatársait, hangsúlyozva, hogy a nyilatkozattételre kizárólag az EKIF főigazgatója, illetve az általa kijelölt személy jogosult. (A sajtótájékoztató anyag nem tartalmazhat a sérelmet szenvedett vagy feltételezetten sérelmet szenvedett gyermek, a bejelentő vagy a bejelentéssel érintett személy azonosítására alkalmas adatot, és nem tartalmazhat a felelősségre vonatkozó megállapítást.)

9. A BELSŐ TÉNYFELTÁRÁS

A belső tényfeltárás keretében fegyelmi felelősség nem állapítható meg, fegyelmi büntetés és azzal azonos hatású intézkedés nem alkalmazható, és a foglalkoztatási vagy tanulói jogviszonyt érintő, hátrányos döntés nem hozható.

A belső tényfeltárás nem érinti és nem hosszabbítja meg a Púétv. 72. § (6) bekezdése szerinti, a tudomásszerzéstől számított tizenöt napos fegyelmi eljárás-megindítási határidőt. Ha a rendelkezésre álló adatok alapján a fegyelmi vétség elkövetésének alapos gyanúja már fennáll, a fegyelmi eljárást a belső tényfeltárás befejezésének bevárása nélkül meg kell indítani; ilyen esetben a további bizonyítást a fegyelmi eljárásban kijelölt vizsgálóbiztos folytatja le.

9.1.1. Ha a kezdeti információk további vizsgálatot követelnek, belső tényfeltárást kell kezdeni.

9.1.2. A belső tényfeltárás célja kizárólag annak tisztázása, hogy szükséges-e

9.1.2.1. gyermekvédelmi jelzés megtétele vagy hatósági eljárás kezdeményezése,

9.1.2.2. bűncselekmény gyanúja esetén bejelentés (feljelentés) megtétele,

9.1.2.3. a köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyban állóval szemben a Púétv. 72. § (6) bekezdése alapján fegyelmi eljárás megindítása,

9.1.2.4. tanulóval szemben az Nkt. 58. §-a szerinti fegyelmi eljárás kezdeményezése,

9.1.2.5. prevenciós, mentálhigiénés, pedagógiai vagy helyreállító intézkedés alkalmazása, illetve a sérelmet szenvedett vagy feltételezetten sérelmet szenvedett gyermek és környezete támogatása.

9.1.3. A belső tényfeltárásban minden érintettnek (bejelentéssel érintett személy, sérelmet szenvedett vagy feltételezetten sérelmet szenvedett gyermek, az intézmény alkalmazottainak köre, esetlegesen érintett szülők, diákok) jelen szabályzat és az intézmény egyéb szabályainak rendelkezései szerint kötelessége részt venni. A részvétel a bejelentéssel érintett személytől nem követelhető meg az önvádra kötelezés tilalmába ütköző módon; a tanúként meghallgatott személy a hozzátartozójára vonatkozóan a nyilatkozattételt megtagadhatja. A gyermek meghallgatása a VIII. fejezet 9. pontjának. 9.1.9.5. pontja szerint történik.

9.1.4. A bejelenéssel érintett foglalkoztatott munkavégzését érintő intézkedésre kizárólag a IX. fejezet 3.2. pontjában meghatározott jogcímeken, feltételekkel és időtartamra kerülhet sor. Az ilyen intézkedés nem fegyelmi büntetés, és az ártatlanság vélelmét nem érinti.

9.1.5. Amennyiben az intézmény vezetőjét érinti a jogsértés gyanúja, úgy az ügy automatikusan az EKIF főigazgatója (vagy az általa megbízott személy) kezelésébe kerül. Ebben az esetben a fegyelmi jogkört a fenntartó munkáltatói jogkör gyakorlására jogosult képviselője gyakorolja.

9.1.6. A mennyiben az intézménnyel kapcsolatban lévő más személy érintett a gyanúban, úgy az eljárást az intézmény vezetője koordinálja, s arról folyamatosan tájékoztatja az EKIF főigazgatóját.

9.1.7. A vezető felelős a tényfeltárásért, de kinevezhet egy további személyt (Biztost) a konkrét tényfeltárás lefolytatására.

1.7.1. A biztost az intézmény vezetője írásban, a megbízás tárgyának és határidejének megjelölésével jelöli ki. Biztos csak az lehet, aki

a) gyermekvédelmi, pszichológiai, pedagógiai vagy jogi szakértelemmel rendelkezik,

b) az üggyel érintett személyeknek nem hozzátartozója,

c) az ügyben tanúként vagy szakértőként nem vesz részt, és a bejelentést nem ő tette,

d) nem érdekelt a bejelentéssel érintett személy feladatainak, megbízásainak átvételében vagy jogviszonyának megszüntetésében, és

e) akitől egyébként az ügy elfogulatlan megítélése elvárható.

9.1.7.2. A biztos kijelöléséről az érintetteket írásban tájékoztatni kell. A bejelentéssel érintett személy a biztos személyével szemben a tudomásszerzéstől számított három munkanapon belül, indokolással kifogást terjeszthet elő, amelyről az intézmény vezetője három munkanapon belül, írásban, indokolással dönt. A biztos kijelölése nem mentesít a gyermekvédelmi felelős bevonása alól.

9.1.8. Amennyiben a belső tényfeltárás megállapítja a bántalmazás megtörténtét, a Biztos további tényfeltárást folytathat lehetséges további esetek kiderítésére. A további esetek feltárására irányuló tényfeltárás kizárólag akkor folytatható, ha arra konkrét adat utal. Általános, célhoz nem kötött adatgyűjtés – így különösen a bejelentéssel nem érintett tanulók körében végzett, a bejelentéssel érintett személy általános megítélésére, tulajdonságaira vagy szakmai munkájának színvonalára irányuló kérdőíves felmérés – nem folytatható.

9.1.9. A Biztos eljárása során jogosult:

9.1.9.1. az ügyről írásos dokumentációt készíteni, illetve az esetlegesen korábban készült dokumentációkat áttekinteni; hang- vagy képfelvétel kizárólag az érintett – kiskorú esetén a törvényes képviselő – előzetes, tájékoztatáson alapuló írásbeli hozzájárulásával, a felvétel céljának és megőrzési idejének közlése mellett készíthető, és a hozzájárulás bármikor, indokolás nélkül visszavonható,

9.1.9.2. a feltételezetten sérelmet szenvedett gyermeket, a bejelentéssel érintett személyt, illetve a lehetséges tanúkat kikérdezni; a bejelentéssel érintett személyt köteles személyesen meghallgatni. A meghallgatásról az érintettet és képviselőjét úgy kell írásban értesíteni, hogy azt legalább öt munkanappal a meghallgatás előtt megkapják. A meghallgatás nem mellőzhető; ha az érintett a szabályszerű értesítés ellenére nem jelenik meg, vagy meghallgatása tartós akadályoztatás miatt nem lehetséges, a megállapításokat és a bizonyítékokat vele írásban kell közölni, és öt munkanapos határidő tűzésével fel kell hívni az észrevételei előterjesztésére,

9.1.9.3. az üggyel kapcsolatosan szakember, szakértő segítségét igénybe venni.

9.1.9.4. A meghallgatásokról, a nyilatkozatokról és a lefolytatott bizonyításról jegyzőkönyvet kell készíteni. A jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell a meghallgatás helyét és idejét, a jelen lévő személyek nevét és minőségét, a feltett kérdéseket és az azokra adott válaszokat, valamint a meghallgatott személy észrevételeit. A jegyzőkönyvet a meghallgatott személlyel ismertetni kell, és azt a jelen lévők aláírják; az aláírás

megtagadásának tényét és indokát a jegyzőkönyvben rögzíteni kell. Jegyzőkönyvbe nem foglalt nyilatkozat a bejelentéssel érintett személy terhére bizonyítékként nem vehető figyelembe.

9.1.9.5. A gyermek eseményekre vonatkozó, bizonyítási célú meghallgatására kizárólag akkor kerülhet sor, ha az az ügy tisztázásához feltétlenül szükséges, és a szükséges információ más, a gyermeket kevésbé megterhelő módon nem szerezhető meg. Ez nem korlátozza a gyermek azon jogát, hogy az őt érintő kérdésekben tájékoztatást kapjon, véleményét szabadon kifejezze, és azt korára, érettségére, egészségi állapotára, kommunikációs szükségleteire és fejlettségi szintjére figyelemmel megfelelő súllyal vegyék figyelembe. A gyermek dönthet úgy, hogy nem kíván nyilatkozni

A gyermeket korához és érettségéhez igazodó, gyermekbarát módon, lehetőség szerint az iskolapszichológus vagy a gyermekvédelmi felelős jelenlétében kell meghallgatni; a meghallgatásról a törvényes képviselőt előzetesen tájékoztatni kell, aki – ha az a gyermek érdekével nem ellentétes – a meghallgatáson jelen lehet.

A gyermeket ugyanabban az ügyben ismételten meghallgatni csak kivételesen, indokolt esetben lehet. Sugalmazó hibáztató, megszégyenítő, szükségtelenül részletező vagy a válasz tartalmát előre meghatározó kérdés nem tehető fel. A meghallgatás előtt a gyermeket közérthető módon tájékoztatni kell annak céljairól, résztvevőiről, várható menetéről, az információk kezeléséről, a titoktartás korlátairól, valamint arról, hogy kérhet szünetet, nem kell olyan kérdésre válaszolnia, amelyet nem ért.

9.1.9.6. Névtelen bejelentés, valamint azonosíthatatlan forrásból származó adat önmagában nem alapozhat meg a bejelentéssel érintett személyre nézve hátrányos megállapítást; az ilyen adat a tényfeltárás megindítására adhat okot.

9.1.9.7. Az érintettek támogatására, jellemzésére vagy elmarasztalására irányuló nyilatkozatok gyűjtésére az intézmény és a biztos nem hívhat fel; az ilyen nyilatkozat a tényfeltárásban bizonyítékként nem vehető figyelembe.

9.1.10. A Biztos az eljárása során az információkat bizalmasan kezeli.

9.1.11. Amennyiben a Biztos nem a vezető, úgy folyamatosan tájékoztatja az intézmény igazgatóját a belső tényfeltárás állásáról.

9.1.11.1. A belső tényfeltárást a megindításától számított harminc napon belül be kell fejezni. E határidőt az intézmény vezetője – a biztos indokolt írásbeli indítványára, a tényállás további tisztázása érdekében – egy alkalommal, legfeljebb harminc nappal meghosszabbíthatja; a meghosszabbításról és annak indokáról az érintetteket írásban tájékoztatni kell.

9.1.12. A Biztos előkészít egy jelentést a tényfeltárás eredményéről, és minden hozzátartozó dokumentummal együtt átadja az érintett vezető és a Fenntartói Etikai Bizottság (FEB) részére.

9.1.12.1. A jelentésnek tartalmaznia kell

a) a tényfeltárás tárgyát és a vizsgált magatartás leírását, feltételezett idejének és helyének megjelölésével,

b) a feltárt tényeket és az azokat alátámasztó bizonyítékokat, forrásuk megjelölésével,

c) a bejelentéssel érintett személy nyilatkozatát, védekezését és észrevételeit,

d) a szükséges intézkedésekre vonatkozó javaslatot és annak indokolását,

e) annak megjelölését, hogy a tényfeltárás adatai alapján fegyelmi vétség elkövetésének alapos gyanúja fennáll-e.

9.1.12.2. A jelentést – a sérelmet szenvedett vagy feltételezetten sérelmet szenvedett gyermek, a bejelentő és a tanúk azonosítására alkalmas adatok, valamint a különleges adatok szükséges körű kitakarásával – a bejelentéssel érintett személynek és képviselőjének meg kell küldeni, aki arra a kézhezvételtől számított öt munkanapon belül írásbeli észrevételt tehet és további bizonyítást javasolhat. Az észrevételt és a bizonyítási indítványt a döntéshozatal során érdemben értékelni kell; a bizonyítás mellőzésének indokát írásban rögzíteni kell.

9.1.13. Az igazgató – szükség esetén a Fenntartói Etikai Bizottság szakmai segítségének igénybevételével – meghozza a döntését, a „A tényfeltárás lezárása és a szükséges intézkedések” címben meghatározott keretek között.

9.1.14. A vezető tájékoztatja a bejelentéssel érintett személyt a tényfeltárás eredményéről írásban, indokolással és a jogorvoslatról szóló tájékoztatással.

9.1.15. Amennyiben a tényfeltárás bűncselekményre utaló jeleket talál, a vezető haladéktalanul értesíti az illetékes állami hatóságot.

10. A TÉNYFELTÁRÁS LEZÁRÁSA ÉS A SZÜKSÉGES INTÉZKEDÉSEK

10.1. Amennyiben a tényfeltárás igazolja a bántalmazás megtörténtét, az intézmény lelkipásztori, illetve pszichológiai segítséget kínál és nyújt a sérelmet szenvedett gyermeknek és családjának.

10.2. Amennyiben az szükséges, az intézmény gondoskodik mindazok mentálhigiénés ellátásáról is, akik az eset következtében bántalmat szenvedhettek (pl. osztályközösség, nevelőtestület, szülői közösség).

10.3. A jelentés és az arra tett észrevételek alapján az intézmény vezetője – az általa szükségesnek tartott esetben a FEB szakmai tanácsának kikérése mellett – írásban, indokolással ellátva megállapítja, hogy

10.3.1. nincs szükség további intézkedésre, és a tényfeltárást lezárja;

10.3.2. gyermekvédelmi jelzést tesz, illetve a gyámhatóságnál hatósági eljárást kezdeményez;

10.3.3 bűncselekmény gyanúja esetén az illetékes állami hatóság felé a bejelentést megteszi, abban az esetben is, ha a bűncselekmény megtörténtének gyanúja fennáll, ám teljes bizonyosságot nem szerzett;

10.3.4. ha a köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyban álló terhére fegyelmi vétség elkövetésének alapos gyanúja merül fel, a Púétv. 72. § (6) bekezdése alapján – ha rendkívüli felmentést nem alkalmaz – a fegyelmi eljárást megindítja; a fegyelmi

felelősség megállapítására és a fegyelmi büntetés kiszabására kizárólag a Púétv. és a Vhr. szerint lefolytatott fegyelmi eljárásban kerülhet sor;

10.3.5. bejelentéssel érintett tanuló esetén az Nkt. 58. §-a, a végrehajtására kiadott rendelet, valamint az intézmény házirendje és szervezeti és működési szabályzata szerinti eljárást kezdeményezi;

10.3.6. ha a bejelentéssel érintett személy az intézménnyel nem áll foglalkoztatási vagy tanulói jogviszonyban, a rá irányadó szerződéses rendelkezések, illetve a hatályos jogszabályok szerint jár el, szükség esetén az intézmény területére való belépését a jogszabályi keretek között korlátozza;

10.3.7. klerikus, szerzetes vagy egyházi szolgálati jogviszonyban álló személy esetén – az I–VI. alpont szerinti intézkedések mellett, azokat nem helyettesítve – kezdeményezi a kánonjogi eljárás megindítását;

10.3.8. prevenciós, mentálhigiénés, pedagógiai vagy helyreállító (resztoratív) intézkedést alkalmaz, illetve támogatást nyújt az érintetteknek; ezek az intézkedések nem minősülnek szankciónak. . A gyermek részvételével zajló helyreállító folyamat kizárólag az érintettek megfelelő tájékoztatáson alapuló, önkéntes és bármikor visszavonható részvételével kezdeményezhető. A gyermek ellenkezése esetén részvételére nem kerülhet sor; a törvényes képviselő hozzájárulása a gyermek önkéntes részvételét nem helyettesíti. A részvétel elutasítása vagy megszakítása miatt senkit nem érhet hátrány. A folyamat megkezdése előtt megfelelő szakember bevonásával értékelni és dokumentálni kell a gyermek legjobb érdekét, a biztonsági kockázatokat, a felek közötti hatalmi vagy függőségi viszonyt, valamint az ismételt traumatizáció és a nyomásgyakorlás veszélyét. Ha ezek a kockázatok nem kezelhetők megfelelően, a folyamat nem indítható meg, illetve azt meg kell szakítani. A folyamatot megfelelően képzett, pártatlan szakember vezeti. A gyermek nem kötelezhető személyes találkozásra, megbocsátásra, bocsánatkérésre vagy bejelentése visszavonására. A helyreállító folyamat nem helyettesítheti és nem késleltetheti a jogszabályban előírt jelzést, hatósági eljárás kezdeményezését vagy felelősségre vonást; a gyermek támogatása nem tehető a részvétel feltételévé.

10.4. Az 10.3. pont szerinti döntéssel egyidejűleg az intézmény vezetője a magatartási szabályok jövőre nézve történő megtartására vonatkozó tájékoztatást adhat, továbbá felajánlhatja szakmai támogatás, mentorálás vagy szupervízió igénybevételét. E tájékoztatás és felajánlás a Púétv. 12. § (1) bekezdésébe ütköző, szankcióval fenyegetett új kötelezettséget nem keletkeztethet, és teljesítése nem tehető a foglalkoztatás feltételévé.

10.5. Amennyiben a bántalmazás bizonyítása kérdéses, az intézmény vezetője a döntéshozatal előtt konzultál a Fenntartói Etikai Bizottsággal (FEB).

10.5.1. Amennyiben a FEB úgy ítéli, hogy a gyermekvédelmi gyanú alaptalan, úgy a vezető visszahelyezi munkakörébe az alaptalanul gyanúsított személyt, és mindent elkövet a jó hírneve visszaállítása érdekében. A vezető vagy a megbízottja koordinálja a kommunikációt az érintett felek között, hogy a kiengesztelődés megtörténhessen, és a tekintélyvesztés lehetőleg helyreállhasson. Az érintettek közötti párbeszéd vagy

helyreállító folyamat kizárólag a IX. fejezet 5.3.8. alponthoz kapcsolódó garanciák megtartásával ajánlható fel. A jó hírnév helyreállítását célzó intézkedések nem tehetők függővé a gyermek részvételétől, bocsánatkérésétől vagy kiengesztelődésétől. BM

A jó hírnév helyreállítása körében – az érintett egyetértésével és az adatvédelmi szabályok megtartásával – az intézmény tájékoztatást ad azoknak a köröknek, amelyek előtt az ügy ismertté vált.

10.5.2. Amennyiben a FEB a rendelkezésére álló információk alapján nem tud döntésre jutni, további tényfeltárást rendel el. A FEB nem működik vizsgálati szervként. Ennek megfelelően amennyiben a megkapott tájékoztatás nem elegendő a javaslattételhez, a tényfeltárás folytatását javasolja az intézmény vezetőjének.

10.5.3. Amennyiben a tényfeltárás végén a FEB a bántalmazás fennállását valószínűsíti, az esetet az intézményvezetőnek visszaadja, aki a c) pontban meghatározott intézkedések közül a szükségeset megteszi.

10.6. A döntés kihirdetését követően a vezető tájékoztatja az EKIF főigazgatóját és a Főegyházmegye Gyermek- és Ifjúságvédelmi Bizottságát.

11. UTÁNKÖVETÉS

Az ügy lezárása nem szünteti meg automatikusan az intézmény támogatási és védelmi kötelezettségét. Az intézmény a gyermekkel egyeztetett időpontban, de legalább harminc és kilencven napon belül felülvizsgálja a támogatási terv végrehajtását, a megtorlás vagy ismételt sérelem kockázatát, a gyermek iskolai biztonságérzetét és a támogatások hozzáférhetőségét. Az utánkövetés eredményét dokumentálni kell, de csak a szükséges személyes adatok kezelhetők BM,

12. JOGORVOSLAT, KÖZLÉS ÉS TÁJÉKOZTATÁS

12.1. Az e Szabályzat alapján hozott, az érintett jogát vagy jogos érdekét érintő minden intézkedést írásban, indokolással ellátva kell közölni. A közlésnek – a Púétv. 19. § (6) bekezdésének megfelelően – tartalmaznia kell az igény érvényesítésének módjáról és, ha az az elévülési időnél rövidebb, annak határidejéről szóló tájékoztatást. A tájékoztatás elmulasztása esetén hat hónap elteltével az igény nem érvényesíthető.

12.2. Az írásbeli közlésre a Púétv. 19–20. §-a irányadó. Az ilyen jognyilatkozatot legalább fokozott biztonságú elektronikus aláírással kell kiadmányozni és a Púétv. 20. § (6)–(9) bekezdése szerint kell kézbesíteni, vagy papíralapon, átadás útján, illetve tértivevény többletszolgáltatással feladott küldeményként kell közölni.

12.3. Az e Szabályzat szerinti, nem fegyelmi jellegű intézkedéssel szemben az érintett a közléstől számított tizenöt napon belül írásbeli kifogással élhet:

6.3.1.. az intézmény vezetőjének intézkedése esetén az EKIF főigazgatójánál,

6.3.2. az EKIF intézkedése esetén a Főegyházmegye Gyermek- és Ifjúságvédelmi Bizottságánál.

12.4. A kifogást annak beérkezésétől számított harminc napon belül, írásban, indokolással kell elbírálni. A kifogás elbírálása nem jogorvoslat a foglalkoztatási jogviszonyt érintő munkáltatói döntéssel szemben, és nem érinti az érintettnek a bírósághoz fordulásra vonatkozó jogát.

12.5. A kánonjogi eljárásban igénybe vehető jogorvoslatra a kánonjog rendelkezései irányadók.

IX. FOLYAMATÁBRÁK

1. Bántalmazás észlelése, azonnali lépések

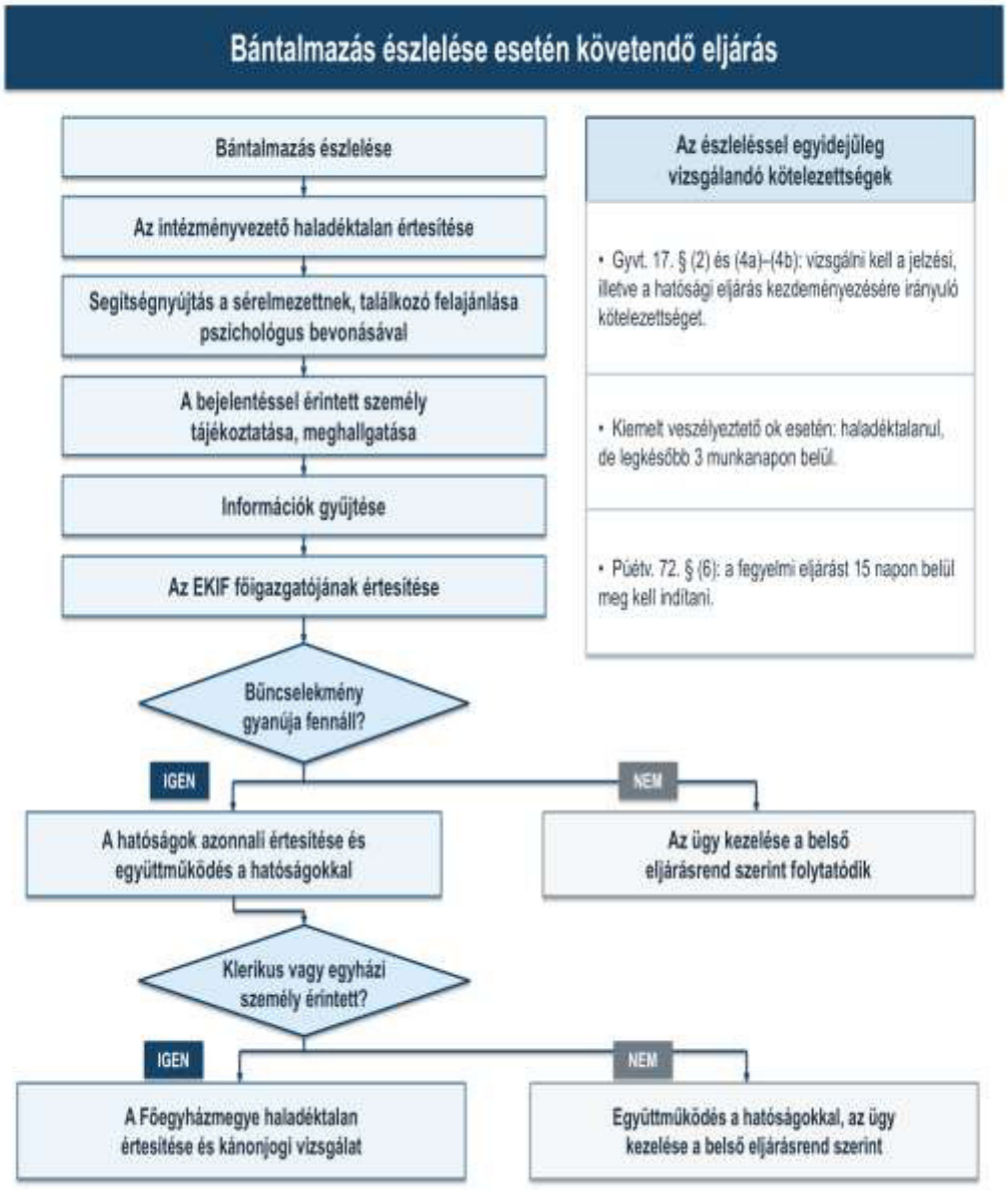

2. Tényfeltárás

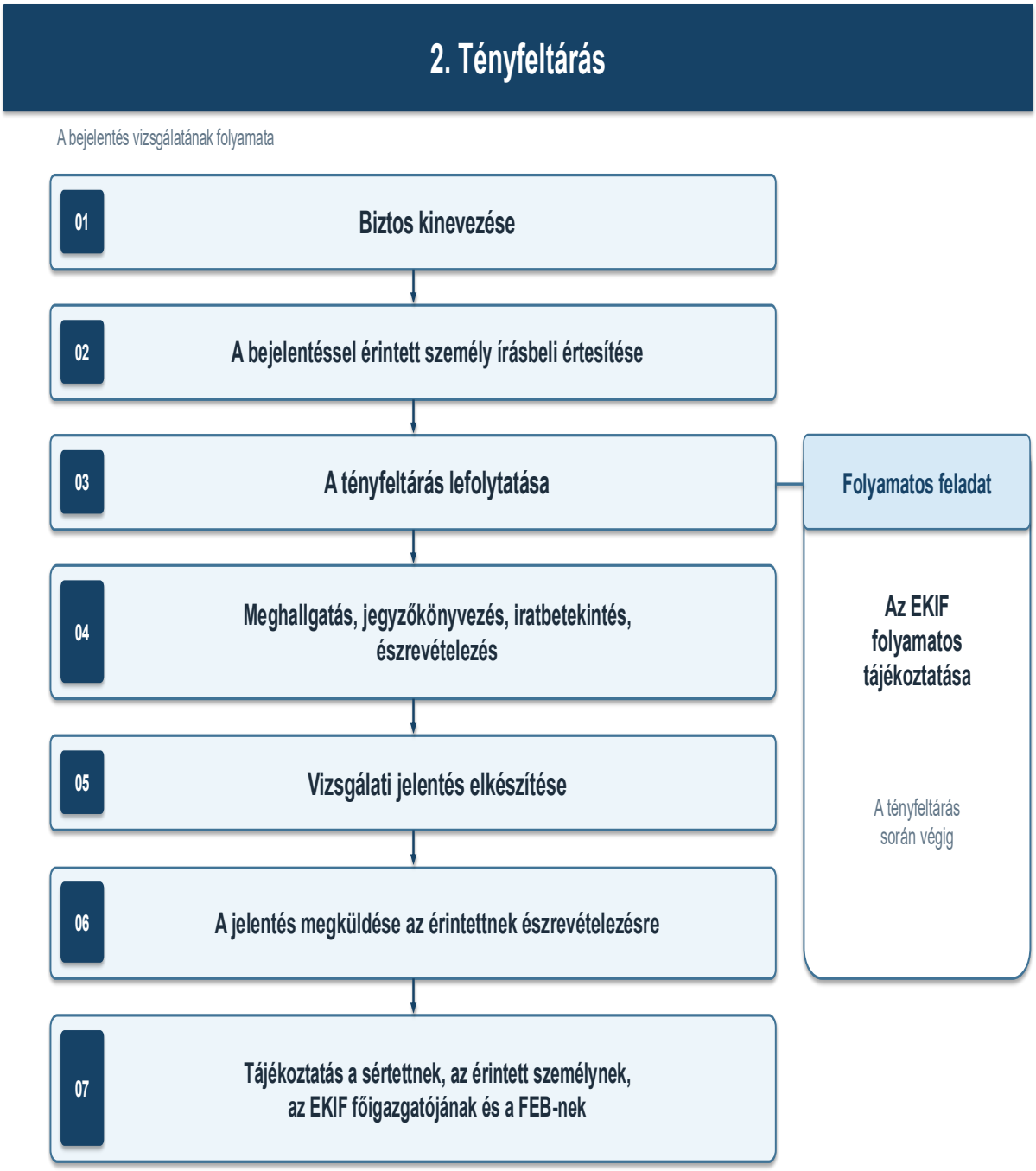

A meghallgatás, az iratbetekintés és az észrevételezés a tényfeltárás eljárási lépései.

3. Tényfeltárás lezárása

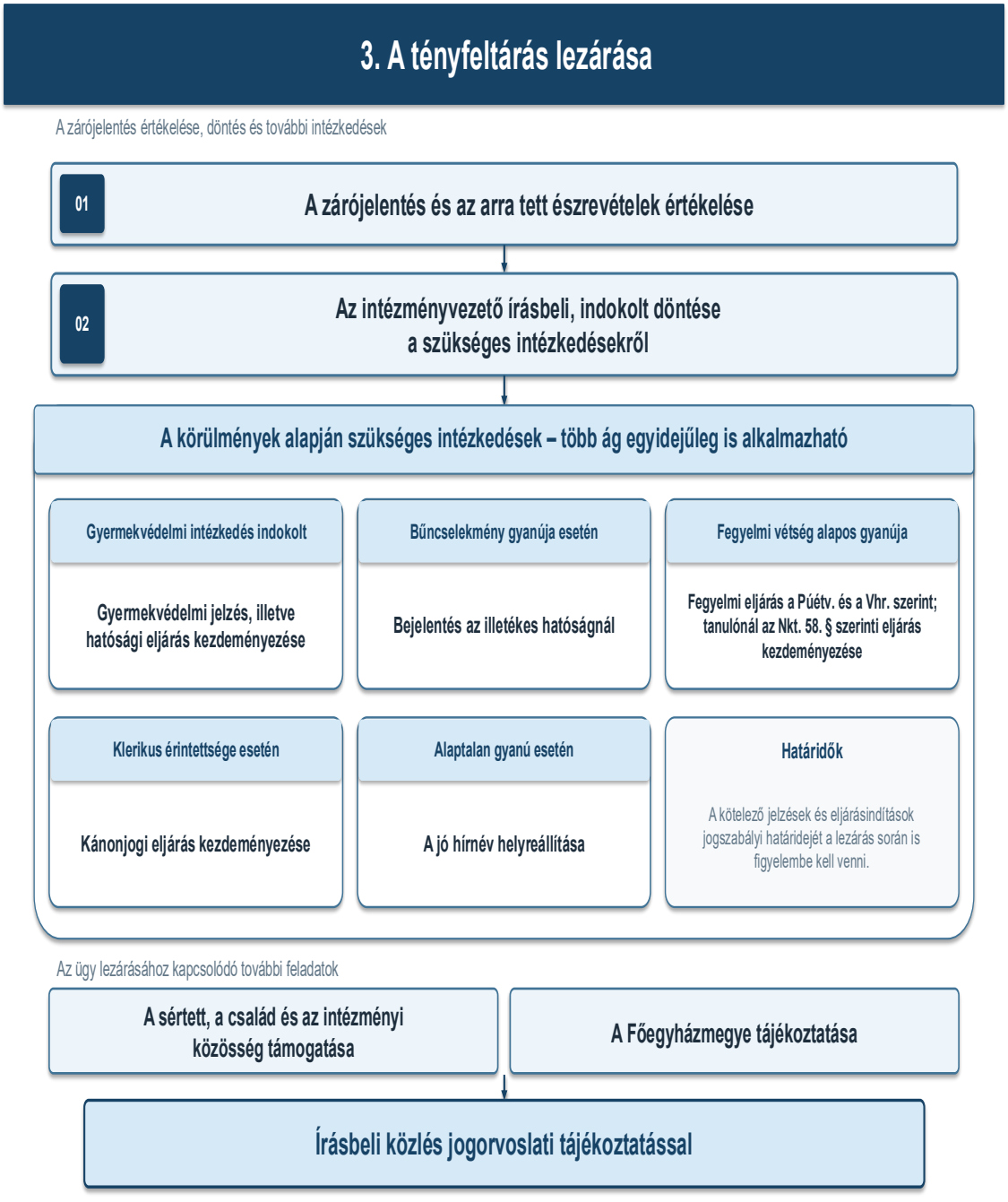

X. A FENNTARTÓI ETIKAI BIZOTTSÁG ÜGYRENDJE

1. A FEB üléseit az elnök vagy az EKIF főigazgatója hívja össze. Ülés tartható személyes jelenléttel vagy online módon.
2. Ülés megtartását bármely tag kezdeményezheti, javaslatára az elnök az ülést köteles a javaslat beérkezését követő 15 napon belül összehívni.
3. A FEB akkor határozatképes, ha a megbízott állandó tagoknak több mint a fele jelen van. A FEB a szakmai álláspontját és javaslatait nyílt szavazással, egyszerű szótöbbséggel alakítja ki; szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt. A határozatképesség fennállását és a szavazás eredményét a jegyzőkönyvben rögzíteni kell.
4. Az ülés meghirdetésére annak megtartása előtt 8 naptári nappal kell sor kerüljön.
5. A FEB üléseit az EKIF székhelyén tartja. Ettől eltérő helyszín esetén az ülés összehívásakor azt jelezni szükséges.
6. A FEB üléseiről jegyzőkönyvet kell készíteni, amely tartalmazza az ülés helyét és idejét, a jelen lévők nevét és minőségét, a tárgyalt ügy megjelölését, az összeférhetetlenség vizsgálatának eredményét, az elhangzott javaslatokat, a szavazás eredményét, valamint a kialakított szakmai álláspontot és annak indokolását. A jegyzőkönyvet az elnök és a jegyzőkönyvvezető írja alá.
7. A FEB szakmai álláspontja javaslat jellegű. Azt írásban, indokolással kell rögzíteni, és a döntéshozó részére megküldeni. A FEB szakmai álláspontja a bejelentéssel érintett személy felelősségét nem állapítja meg, és a munkáltatói jogkör gyakorlóját nem köti.
8. A FEB eljárásában ugyanaz a személy nem járhat el, aki az ügyben belső tényfeltárást folytatott, az ügyben bejelentést tett, tanúként vagy szakértőként vesz részt, vagy akivel szemben egyéb összeférhetetlenségi ok áll fenn.

XI. ADATKEZELÉS, TITOKTARTÁS

1. AZ ADATKEZELÉS JOGALAPJA, CÉLJA ÉS GARANCIÁI

1. Az EKIF és az intézmény a jelen Szabályzat alkalmazása során személyes adatot az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (GDPR), valamint az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény rendelkezéseinek megfelelően kezel.
2. Az adatkezelés jogalapja a GDPR 6. cikk (1) bekezdés c) pontja (az adatkezelőre vonatkozó jogi kötelezettség teljesítése: Gyvt. 17. §, Púétv., Nkt.), különleges adat esetén a GDPR 9. cikk (2) bekezdés b) és g) pontja.
3. Az adatkezelés célja kizárólag a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése, a bántalmazás és a határátlépés észlelése, jelzése, a belső tényfeltárás lefolytatása, valamint a

jogszabályban meghatározott eljárások kezdeményezése. Az adatok más célra – így különösen a foglalkoztatott általános teljesítményének értékelésére – nem használhatók fel.

4. Kizárólag a célhoz feltétlenül szükséges adatok kezelhetők. Az ügy irataihoz a gyermekvédelmi felelős, a biztos, az intézmény vezetője, a FEB eljáró tagjai, valamint az adatvédelmi tisztviselő férhetnek hozzá; a hozzáféréseket dokumentálni kell.
5. A bejelentő, a sérelmet szenvedett vagy feltételezetten sérelmet szenvedett gyermek és a tanúk azonosítására alkalmas adatokat – a Gyvt. 17. § (2a) bekezdésével összhangban – zártan kell kezelni. Az iratbetekintés során ezek az adatok, valamint a harmadik személyekre vonatkozó különleges adatok a szükséges körben kitakarhatók; a kitakarás tényét és indokát az iratbetekintésről készült feljegyzésben rögzíteni kell.
6. Az érintetteket az adatkezelés megkezdésekor – ha ez a tényfeltárás eredményességét nem veszélyezteti, egyébként annak lezárásakor – a GDPR 13–14. cikke szerint tájékoztatni kell, ideértve az érintetti jogokról, valamint a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatósághoz és a bírósághoz fordulás lehetőségéről szóló tájékoztatást.
7. A belső tényfeltárás iratait az ügy lezárásától számított öt évig, fegyelmi eljárás esetén a foglalkoztatási jogviszonyra irányadó megőrzési idő szerint, gyermekvédelmi jelzés esetén a Gyvt. szerinti ideig kell megőrizni, ezt követően azokat meg kell semmisíteni. A megsemmisítésről jegyzőkönyvet kell felvenni.
8. Kép- és hangfelvétel készítésére és kezelésére kizárólag a „A belső tényfeltárás” cím h) I. pontja szerinti feltételekkel kerülhet sor.
9. Adatvédelmi incidens esetén a GDPR 33–34. cikke szerint kell eljárni.
10. A titoktartási kötelezettség nem terjed ki a jogszabályon alapuló jelzési, bejelentési és adatszolgáltatási kötelezettség teljesítésére, továbbá a hatósági és a bírósági eljárásban teljesített adatszolgáltatásra, valamint az érintett saját ügyében történő iratbetekintésére.

2. A FEB IRATKEZELÉSE

1. A FEB bizalmi tanácsadó testületként működik: a személyes adatokat a GDPR előírásoknak megfelelően kezeli.
2. A FEB ülésein elhangzott információkra, a létrejött dokumentációkra a tagok titoktartási kötelezettséget vállalnak.
3. Az elnök, illetve az EKIF főigazgatója szakmai tanácsadót bevonhat, akivel a fenti információkat, dokumentációkat a bevont személy titoktartási kötelezettségének megállapításával megoszthatja.
4. A FEB dokumentumai az EKIF tulajdonát képezik, azokhoz hozzáférése a FEB tagságának van.
5. A FEB dokumentumait elzárt helyen, bizalmas iratként kell tárolni.
6. A FEB minden tárgyalt ügyben külön aktát nyit.
7. Minden aktának tartalmaznia kell:
   7.1. a tárgyalt ügy leírását,
   7.2. a tényfeltárás eredményét,

7.3. a vezetőnek javasolt intézkedést, illetve egyéb javaslatokat,

7.4. a vezető által meghozott döntést,

7.5. az esetlegesen az egyházi és/vagy állami hatóságokhoz továbbított dokumentumokat, bejelentéseket

7.6. és minden olyan dokumentumot, amit a FEB fontosnak ítél.

7.7. az ülések jegyzőkönyveit és az összeférhetetlenség vizsgálatának eredményét.

XII. A BEJELENTŐ VÉDELME

1. A jóhiszeműen bejelentést tevő személyt – legyen az foglalkoztatott, tanuló, szülő vagy harmadik személy – a bejelentés miatt hátrány nem érheti. Az ilyen hátrányokozás önmagában is a jelen Szabályzat megsértésének minősül, és a foglalkoztatottal szemben fegyelmi eljárás megindítását vonhatja maga után.
2. A bejelentő személyazonosságát zártan kell kezelni. A bejelentő adatai a bejelentéssel érintett személlyel csak akkor közölhetők, ha ez a védekezéshez való jog gyakorlásához elengedhetetlen, és a bejelentőt ez nem teszi ki hátrány veszélyének.
3. A jóhiszeműen tett bejelentés miatt a bejelentőt akkor sem érheti hátrány, ha a közölt aggály utóbb nem igazolható, az eseményekre vonatkozó emlékei hiányosak vagy pontatlanok, illetve az eljárás nem vezet egyértelmű ténymegállapításhoz. Felelősség kizárólag annak terhére állapítható meg, akiről megfelelő eljárásban bizonyítást nyer, hogy lényeges tényt tudatosan, másnak hátrányt okozó céllal valótlanul közölt. Gyermek bejelentő esetében elsődlegesen védelmi, támogató és pedagógiai megközelítést kell alkalmazni.
4. A rosszhiszemű, valótlan tartalmú bejelentés a bejelentővel szemben a rá irányadó jogszabályok szerinti felelősséget vonhat maga után.

XIII. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

1. MONITORING

Jelen Szabályzatot a FEB kezdeményezésére, de legalább kétévente áttekinti és felülvizsgálja.

2. FELÜLVIZSGÁLAT

Jelen Szabályzat felülvizsgálata keretében a FEB értékeli annak alkalmazhatóságát, áttekinti az eltelt időszak alatt feldolgozott eseteket, az esetkezelés hatékonyságát. A felülvizsgálat eredményeként – amennyiben szükséges – a változtatásokra javaslatot tesz az EKIF főigazgatójának.

3. FELÜLVIZSGÁLAT BÍRÓSÁGI VAGY HATÓSÁGI DÖNTÉS ALAPJÁN

Ha bíróság vagy hatóság jogerős, illetve véglegessé vált döntésében a jelen Szabályzat valamely rendelkezésének jogszabályba ütközését állapítja meg, vagy a Szabályzat alkalmazásával összefüggésben jogsértést állapít meg, a FEB a döntés kézhezvételétől számított hatvan napon belül köteles a Szabályzat érintett rendelkezéseit felülvizsgálni, és a szükséges módosításra javaslatot tenni az EKIF főigazgatójának.

4. Legitimáció

Jelen Szabályzatot az EKIF főigazgatója fogadja el és hirdeti ki az intézményvezetőknek megküldött elektronikus levél formájában. A Szabályzat és annak módosításai az Időbeli hatály pontban meghatározott napon lépnek hatályba. A Szabályzat visszavonásig hatályos.

5. ÁTMENETI RENDELKEZÉS

A jelen módosítás hatálybalépésekor folyamatban lévő ügyekben a köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyban állóval szemben jogkövetkezmény kizárólag a Púétv. és a Vhr. szerinti fegyelmi eljárásban alkalmazható. A jelen módosítás hatálybalépését megelőzően a Szabályzat korábbi rendelkezései alapján alkalmazott, fegyelmi jellegű intézkedéseket az intézmény vezetője felülvizsgálja, és azokat – ha azokra jogszabályi felhatalmazás nélkül került sor – hatályon kívül helyezi.

XIV. FÜGGELÉK

1. SZÁMÚ FÜGGELÉK: AJÁNLÁSOK A KÖZNEVELÉSI INTÉZMÉNYEKBEN DOLGOZÓ SZEMÉLYZET KIVÁLASZTÁSÁRA

- A munkaköri leírás kialakításakor elemezni szükséges a munkakört, és át kell gondolni a gyermekvédelem és a kockázat kérdéseit az adott munkakörben.
- Elemezni szükséges különösen: milyen kapcsolatba kerül a munkavállaló a gyermekkel az adott munkakörben; kerülhet-e felügyelet nélkül kapcsolatba a gyerekekkel, vagy bizalmi pozíciót tölt-e be; milyen egyéb kapcsolata lehet a gyerekekkel (pl. e-mailben, telefonon, levélben, interneten).
- Ennek mentén világos munkaköri leírásokat, feladatmeghatározást szükséges készíteni minden állásra, ideértve a rövid távú szerződéseket is.
- Szükséges tudatosítani, hogy a munkaköri leírás megfelelő tapasztalatot kíván olyan személyeknél, akik közvetlenül kapcsolatba kerülnek gyermekekkel.
- Szükséges tudatosítani, hogy a gyermekek biztonsága iránti elköteleződés minden álláshirdetés, valamint munkaköri leírás részét képezze.
- A gyermekekkel kapcsolatba kerülő munkavállalók, szerződéses partnerek esetében szükséges a tiszta erkölcsi bizonyítvány, a személyazonosság teljes körű bizonyítása.
- Szükséges tudatosítani, hogy jól megtervezett interjúfolyamaton essenek át az álláshirdetésre jelentkezők, és az interjúztatók megfelelő tapasztalattal és ismeretekkel rendelkezzenek a gyermekek védelmével és a legjobb gyakorlattal kapcsolatban.
- Az interjúfolyamat során szükséges feltenni néhány konkrét kérdést, amelyek rávilágítanak az emberek hozzáállására és értékeire a gyermekek védelmével kapcsolatban.
- Szükséges minél több háttérellenőrzést végezni és referenciákat kérni.
- Szükséges megfontolni a próbaidő alkalmazását, amelynek során különös figyelemmel kell kísérni a pályázó gyermekekkel való kapcsolatát.[24]
- A munkaköri leírásnak tartalmaznia kell a jelen Szabályzat megtartására és a jelzőrendszeri kötelezettségek teljesítésére vonatkozó kötelezettséget, valamint a gyermekvédelmi képzésen való részvétel kötelezettségét.

[24] https://www.keepingchildrensafe.global/wp-content/uploads/2020/02/KCS-CS-Standards-ENG-200218.pdf Utolsó hozzáférés: 2023.01.05.

2. SZÁMÚ FÜGGELÉK: KÖTELEZŐEN ALKALMAZANDÓ IRATMINTÁK JEGYZÉKE

1. Feljegyzés a bejelentés és a tudomásszerzés rögzítéséről
2. Gyermekvédelmi jelzés / hatósági eljárás kezdeményezése (formanyomtatvány)
3. Értesítés a belső tényfeltárás megindításáról és az érintett jogairól
4. Megbízás a belső tényfeltárás lefolytatására (biztos kijelölése)
5. Meghallgatási jegyzőkönyv (felnőtt, illetve gyermek meghallgatásához)
6. Jegyzőkönyv az iratbetekintésről
7. Zárójelentés a belső tényfeltárásról
8. Az intézményvezető írásbeli, indokolt döntése a szükséges intézkedésekről, jogorvoslati tájékoztatással
9. Megismerési nyilatkozat a Szabályzatról
10. Adatkezelési tájékoztató a gyermekvédelmi eljárásokhoz

3. SZÁMÚ FÜGGELÉK: ÖSSZEFOGLALÓ TÁJÉKOZTATÓK

GYERMEKVÉDELEM • EKIF

Jogod van biztonságban lenni!

Alsó tagozatos gyermekeknek

Mi az a határátlépés?

Ha valaki olyat tesz vagy mond, amitől rosszul érzed magad: csúfol, megijeszt, vagy úgy ér hozzád, ahogy nem szeretnéd. Ezt elmondhatod!

Mi az a bántalmazás?

Ha valaki megüt, bántó szavakkal megaláz, fenyeget, kiközösít, vagy az interneten bánt. Ilyet sem gyereknek, sem felnőttnek nem szabad tennie.

Milyen jogaid vannak?

Jogod van biztonságban lenni. Jogod van nemet mondani és elmondani, ha valami bánt. A felnőtteknek figyelniük kell rád.

Kinek szólhatsz?

Szólj a tanítódnak, az iskolapszichológusnak vagy a gyermekvédelmi felelősnek. El is mondhatod, le is írhatod. Szólhatsz egy felnőttnek is, akiben megbízol.

Mi történik, ha szólsz?

Meghallgatnak. Segítenek, hogy biztonságban legyél, és utánajárnak annak, ami történt. Lehet, hogy más segítő felnőtteket is bevonnak.

Titokban marad?

Nem fogják kibeszélni, amit mondasz. De ha veszélyben vagy, szólniuk kell azoknak, akik meg tudnak védeni. Erről is beszélgethetsz velük.

Milyen segítséget kaphatsz?

Beszélgethetsz egy segítő felnőttel vagy az iskolapszichológussal. Kérhetsz segítséget akkor is, ha félsz vagy szomorú vagy.

És ha nem az iskolában kérnél?

Szólj otthon vagy a családban egy felnőttnek, akiben megbízol. Ha azonnali veszélyben vagy, egy felnőttel hívasd a 112-t.

HA SEGÍTSÉGRE VAN SZÜKSÉGED:

Gyermekvédelmi felelős: _____

Elérhetőség: _____

Nem kell egyedül maradnod a bajban. Kérj segítséget!

GYERMEKVÉDELEM • EKIF
Jogod van biztonságban lenni!
Felső tagozatosoknak és középiskolásoknak
Mi a határátlépés?
Ha valaki figyelmen kívül hagyja a határaidat: például megaláz, kigúnyol, fenyeget, vagy a beleegyezésed nélkül ér hozzád. Akkor is jelezheted, ha nem tudod, hogyan nevezd a történteket.
Mi a bántalmazás?
A megütés, a fenyegetés, a megszégyenítés, a kiközösítés, a szexuális visszaélés és az online zaklatás is lehet bántalmazás. Felnőtt és diák is okozhat sérelmet.
Milyen jogaid vannak?
Jogod van a tisztelethez, a biztonsághoz és ahhoz, hogy meghallgassanak. Mondhatsz nemet, kérhetsz segítséget, és senki nem büntethet azért, mert jóhiszeműen jelzed, ha baj van.
Kihez és hogyan fordulhatsz?
Szólhatsz egy tanárnak, az osztályfőnöknek, az iskolapszichológusnak vagy a gyermekvédelmi felelősnek. Személyesen vagy az iskola megadott elérhetőségén írásban is jelezhetsz. Ha az igazgató érintett, az EKIF-hez fordulhatsz.
Mi történik, ha szólsz?
Meghallgatnak, felmérik, szükséges-e azonnali védelem, és utánajárnak az ügynek. Szükség esetén más szakembereket vagy hatóságot is bevonnak. A cél, hogy biztonságban legyél.
Mit jelent a titoktartás?
A történetedet és az adataidat bizalmasan kezelik, nem beszélik ki. De nem ígérhetnek teljes titkot: a védelmed érdekében a szükséges személyekkel és hatóságokkal meg kell osztaniuk bizonyos információkat.
Milyen segítséget kérhetsz?
Kérhetsz beszélgetést, iskolapszichológusi vagy lelki támogatást, és segítséget ahhoz, hogy újra biztonságban érezd magad. Nem kell egyedül megoldanod.
Hol kérhetsz máshol segítséget?
Az iskolán kívül szólhatsz egy olyan családtagnak vagy felnőttnek, akiben megbízol. Ha közvetlen veszélyben vagy, hívd a 112-t, vagy kérj meg egy felnőttet, hogy hívja.
HA SEGÍTSÉGRE VAN SZÜKSÉGED:
Gyermekvédelmi felelős: _____
Elérhetőség: _____
Nem kell egyedül maradnod a bajban. Kérj segítséget!

XV. IRODALOM, JOGSZABÁLYOK

IRODALOM

1. A II. Vatikáni Zsinat GRAVISSIMUM EDUCATIONIS kezdetű deklarációja a keresztény nevelésről
2. A katolikus iskola a harmadik évezred küszöbén (A Katolikus Nevelés Kongregációja a Szemináriumok és az Oktatási Intézmények számára; 1997. december 28.)
3. Pintér Ádám – Tóth Judit Nikoletta: A bántalmazott gyermekek – Gyermekjogok és gyermekbántalmazás
4. Sacramentorum sanctitatis tutela motu proprio (2001. április 30.)
5. A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) nyilatkozata, 2021. június 2.

JOGSZABÁLYOK

1. Egyezmény a gyermek jogairól (kihirdette az 1991. évi LXIV. törvény)
2. CRC/C/GC/13, az ENSZ Gyermekjogi Bizottságának Átfogó Kommentárja a gyermek erőszaktól való védelemhez való jogáról
3. 2016. EüK 9. szám, EMMI szakmai irányelv
4. 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról (Gyvt.), különösen a 17. §
5. Magyarország Alaptörvénye, különösen a B) cikk, az R) cikk, a XVI. cikk, a XXIV. és a XXVIII. cikk
6. 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról (Púétv.), különösen a 12–13. §, a 16–20. §, a 38. § és a 72. §
7. 401/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelet a Púétv. végrehajtásáról (Vhr.), különösen a 109–118. §
8. 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről (Nkt.), különösen az 58. §
9. 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról (a tanulói fegyelmi eljárás szabályai)
10. Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (GDPR)
11. 2011. évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról
12. 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről, különösen a 2:42–2:54. § és a 6:7. §
13. 2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről, különösen a 208. § (kiskorú veszélyeztetése)
14. 2017. évi I. törvény a közigazgatási perrendtartásról

Egyházi jog és -rendelkezések

1. Codex Iuris Canonici
2. Gyermek- és ifjúságvédelem – az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye szabályzata lelkipásztorok és munkatársak számára
3. Ferenc pápa „Vos estis lux mundi” apostoli levele motu proprio formájában (2019. május 7.)

4. A Hittani Kongregáció Vademecuma néhány kérdésről a klerikusok által a kiskorúak ellen elkövetett szexuális visszaélésekre vonatkozó bánásmód szabályozását illetően (2020. július 16.)

XVI. LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

Az EKIF főigazgatójának jóváhagyó nyilatkozata

A Szabályzat a gyermekek és kiszolgáltatott személyek védelmére című dokumentum jelen, módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt szövegét jóváhagyom, és alkalmazását az EKIF minden intézménye számára kötelezővé teszem **2026. év december hó 1.** napjától kezdődően.

Budapest, 2026. év november hó 17. nap

.....

Gyetván Gábor
főigazgató